

รายงานการวิจัย

การยกระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียน

ของนักศึกษา : ภาควิชาศึกษารัฐศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

Student's Cognizance Improvement on Security in ASEAN : A Case

Study of the Department of Political Science,

Humanities and Social Science Faculty,

Petchabun Rajabhat University

พชยา เลือดชัยพฤษ และ พิธิษฐิ์กุล แก้วงาม

ศึกษารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประจำปีงบประมาณ 2559

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การยกระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียนของ
นักศึกษา : กรณีศึกษาสาขารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

Student's Cognizance Improvement on Security in ASEAN :

A Case Study of the Department of Political Science,

Humanities and Social Science Faculty,

Petchabun Rajabhat University

พชยา เลือดชัยพฤกษ์

สาขารัฐศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

พิสิษฐิฎฐ์ แก้วงาม

สาขารัฐศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ทุนอุดหนุนโดย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประจำปีงบประมาณ 2559

ชื่องานวิจัย	การยกระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียน ของนักศึกษา : กรณีศึกษาสาขารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ . Student's Cognizance Improvement on Security in ASEAN : A Case Study of the Department of Political Science, Humanities and Social Science Faculty, Petchabun Rajabhat University
ผู้วิจัย	พัชยา เลือดชัยพฤกษ์ และ พิธิษฐกุล แก้วงาม
สาขาวิชา	รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ปีเสร็จวิจัย	2559

บทคัดย่อ

งานวิจัยเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนของนักศึกษา และเพื่อหาแนวทางยกระดับความรู้ความเข้าใจในประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียนของนักศึกษาเพื่อเตรียมพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสาขารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จำนวน 771 คน คน ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยคือ ภาคการศึกษาที่ 1 - 2/2558 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบ จำนวน 100 ข้อคำถามสถิติที่ใช้ในการวิจัยเป็นสถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยคือ :

1. ภาพรวมความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียนของนักศึกษานั้นอยู่ในระดับ ดีพอใช้ แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจดีที่สุดคือด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนเบื้องต้น ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก ด้านวัฒนธรรมการเมืองประชาธิปไตยในอาเซียนเบื้องต้น นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในระดับพอใช้ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนเบื้องต้นที่นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในระดับอ่อนมาก และยิ่งความรู้ความเข้าใจในเชิงเทคนิคมากยิ่งขึ้น ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน และด้านความรู้ความ

เข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคงเบื้องต้นนั้นนักศึกษาแม้จะมีความรู้ความเข้าใจอยู่แต่ผลคะแนนก็อยู่ในระดับตก เมื่อพิจารณาตัวแปรต้นทุกตัวพบว่า ไม่ว่าจะเป็นเพศ, ชั้นปี, ภาควิชา, และสาขาวิชา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชากรการเมืองและความมั่นคงอาเซียนเบื้องต้น บทบาทหน้าที่ของประชากรการเมืองและความมั่นคงอาเซียน และ ความมั่นคงเบื้องต้น นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในภาพรวมอยู่ในระดับตก ทั้งหมด ส่วนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนเบื้องต้นถือว่าความรู้ความเข้าใจอยู่ในเกณฑ์พอใช้

2. ในส่วนกลุ่มความรู้ความเข้าใจ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนเบื้องต้น ดีมาก ด้านวัฒนธรรมการเมืองประชาธิปไตยในอาเซียนเบื้องต้น ดี ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชากรการเมืองและความมั่นคงอาเซียนเบื้องต้น อ่อนมาก และ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของประชากรการเมืองและความมั่นคงอาเซียน กับ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคงเบื้องต้น อยู่ในระดับตก หมายความว่า ในการจัดการเรียนการสอนนั้นต้องเน้นหนัก ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของประชากรการเมืองและความมั่นคงอาเซียน กับ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคงเบื้องต้นเป็นสำคัญที่สุด ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชากรการเมืองและความมั่นคงอาเซียนเบื้องต้น รองลงมา ด้านวัฒนธรรมการเมืองประชาธิปไตยในอาเซียนเบื้องต้น และ อาเซียนเบื้องต้น น้อยที่สุด ทั้งนี้ยังพบว่า นักศึกษานั้นแม้จะมีความแม่นยำทางทฤษฎี แต่กลับขาดความสามารถในการกลั่นกรองและประยุกต์ใช้ความรู้

คำสำคัญ : ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน, ความรู้ความเข้าใจ, ตัวแบบ

Abstract

This quantitative research purposed to study student's cognizance on knowledge on ASEAN Political and Security Community (APSC) and constructing a model on cognizance improvement for preparing students to the ASEAN community. Population is 771 political science student, the period of gestation is the 1 - 2/2558 semester, research instrument is 100 topics examination questionnaire, Statistics is descriptive statistics

Result of the research are as follow:

1. Overall students' cognizance in ASEAN security is fair; the aspect of basic cognizance on ASEAN community is good, the aspect of basic cognizance on ASEAN democratic culture is moderate, the aspect of basic cognizance on APSC is very low, the aspect of cognizance on ASPC's roles and the aspect of cognizance on basic cognizance on security is fail. Considering independent variables; sex, year, and session found that; the aspect of basic cognizance on APSC, the aspect of cognizance on ASPC's roles, and the aspect of basic cognizance on security are all fail while the aspect of basic cognizance on ASEAN community is moderate.

2. On groups of cognitional knowledge, students has; a well on the aspect of basic cognizance on ASEAN community, a good on the aspect of basic cognizance on ASEAN democratic culture, a low on the aspect of basic cognizance on ASPC, and are fail on the aspect of cognizance on ASPC's roles and the aspect of cognizance on basic cognizance on security. The

result means the instruction must underlining on; first and foremost, the ASPC's roles and the basic theories of security; second, ASPC; and last, APSC democratic culture and ASEAN community. Moreover, the research found that students are precise on the theoretical cognizance, but unable to distilling and making a practical use.

Keywords : APSC, cognizance, model

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความร่วมมือช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากนักศึกษา สาขารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ทั้งภาคปกติ และภาค กศ.ปช. รวมถึงผู้ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ น.ส. จีรพร โนนมะหัน นาย วชิระ สงหล้า และนาย อภิสิทธิ์ ศรีสุพรรณ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งกับสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้มา ณ ที่นี้ด้วย

พัชยา เลือดชัยพฤษ์

พิสิษฐกุล แก้วงาม

31 พฤษภาคม 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(ก)
กิตติกรรมประกาศ	(จ)
สารบัญ	(ฉ)
สารบัญรูป	(ซ)
สารบัญตาราง	(ซ)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	4
1.3 ระเบียบวิธีวิจัย	5
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.5 ประโยชน์ของการวิจัย	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 ความมั่นคงอาเซียน	7
2.2 การยกระดับความรู้	10
2.3 การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประชากรการเมืองและความมั่นคงอาเซียนที่ผ่านมา	13
2.4 ข้อมูลพื้นฐาน	16
2.5 กรอบการวิจัย	18
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	19
3.1 ประชากร	19
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	19

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	25
4.1 ร้อยละของประชากร	25
4.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียน ของนักศึกษา	26
บทที่ 5 สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะจากการวิจัย	35
5.1 ความรู้ความเข้าใจในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนของ นักศึกษา	35
5.2 แนวทางยกระดับความรู้ความเข้าใจในประชาคมการเมืองและความ มั่นคงอาเซียนของนักศึกษาเพื่อเตรียมพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน	36
บรรณานุกรม	40
ภาคผนวก	41

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
1 กรอบการวิจัย	18
2 ตัวแบบยกระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียนของ นักศึกษา	39

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนนักศึกษาจำแนกตามชั้นปี และภาคการศึกษา	19
2 ร้อยละจำนวนของนักศึกษาต่อประชากรทั้งหมดจำแนกตามชั้นปี	23
3 ร้อยละจำนวนของนักศึกษาต่อประชากรทั้งหมดจำแนกตามภาคการศึกษา	25
4 ร้อยละคะแนนความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาและค่าระดับคะแนน	26
5 ร้อยละคะแนนความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาและค่าระดับคะแนนเมื่อพิจารณาตัวแปรต้นทุกตัว	27
6 ร้อยละคะแนนความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาและการแปลความคะแนนเมื่อพิจารณาตัวแปรเพศ	29
7 ร้อยละคะแนนความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาและการแปลความคะแนนเมื่อพิจารณาตัวแปรชั้นปี	30
8 ร้อยละคะแนนความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาและการแปลความคะแนนเมื่อพิจารณาตัวแปรภาคการศึกษา	32
9 ร้อยละคะแนนความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาและการแปลความคะแนนเมื่อพิจารณาตัวแปรสาขาวิชา	33
10 ร้อยละคะแนนความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาและการแปลความคะแนนเมื่อพิจารณารายกลุ่มระดับความรู้	34

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการสำรวจของกระทรวงการต่างประเทศเรื่อง “การสำรวจความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน” (Survey on ASEAN Community Building Efforts) ซึ่งจัดทำโดยบริษัทที่ปรึกษาทางธุรกิจ Ipsos Business Consulting ผลการสำรวจความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนแสดงว่า ภาคธุรกิจและภาคอุตสาหกรรมมีความเข้าใจพื้นฐาน และมีความรู้สึกเชิงบวกเกี่ยวกับอาเซียน โดยคาดหวังว่าประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีส่วนพัฒนาเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีผ่าน การรับรู้จากสื่อต่าง ๆ ส่วน ผลสำรวจของภาคธุรกิจกลุ่มประเทศ CLMV (กัมพูชา, ลาว, เมียนมาร์, เวียดนาม) กลับชี้ว่า มีความรู้สึกในเชิงลบ โดยมองว่าประเทศที่พัฒนามากกว่าจะเข้ามาดักดวงผลประโยชน์จากประเทศที่พัฒนา น้อยกว่าในการรวมตัวประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านผลสำรวจของบุคคลทั่วไปนั้นเห็นว่า ประโยชน์สูงสุดจากการรวมตัวกันเป็น ประชาคมอาเซียน คือ “สันติภาพและความมั่นคง” รองลงมาคือ การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ การเคลื่อนย้ายเงินทุน และการเปิดภาคบริการอย่างเสรี การเพิ่มโอกาสการทำงานในอาเซียน ขณะเดียวกันจะส่งผลให้อัตราค่าแรงของแรงงานต่างด้าวสูงขึ้น ซึ่งจะกระทบโดยตรงต่อแรงงานท้องถิ่น อันอาจเกิดเป็นปัญหาสังคมตามมา ส่วนภาคประชาสังคมมองว่า ภายหลังจากการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนแล้ว ภาคการท่องเที่ยวจะเติบโตมากขึ้น ซึ่งจะมีส่วนทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมตามมา แต่ก็ขยกระดับเศรษฐกิจในภาพรวม นอกจากนี้ผู้ที่สามารถสื่อสารได้หลายภาษาจะเป็นกลุ่มที่ได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มของอาเซียนมาก (ศูนย์ข้อมูลอาเซียนกรุงเทพมหานคร, 2557)

ส่วนของไทยนั้นพบว่า 25% มีความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ซึ่งอยู่ในอันดับ 5 และเรียงท้ายในเรื่อง “ความเข้าใจในแนวโน้มการสูญเสียอุตสาหกรรมหลัก” (potential loss of core industry) และนอกจากนี้ยังชี้ให้เห็นว่า การรับรู้ข้อมูลผ่านสื่อโทรทัศน์ของไทยนั้น สูงถึง 100% แต่กลับรับรู้ข้อมูลผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตต่ำที่สุดในภูมิภาค (ทีมข่าวต่างประเทศประชาชาติธุรกิจ, 2555) ด้านทรัพยากรมนุษย์การสำรวจความรู้และความเข้าใจของนักศึกษา จากประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศต่อพัฒนาการของประชาคมอาเซียน จากงานศึกษามูลนิธิอาเซียน (2551) เรื่อง Attitudes and Awareness toward ASEAN: Findings of a Ten Nation Survey สำรวจนักศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งสิบประเทศจำนวนประเทศละ 200-220 คน รวมทั้งสิ้น 2,170 คน พบว่าภาพรวมต่ออาเซียน นักศึกษาส่วนใหญ่

รวมทั้งไทยมองอาเซียนในด้านบวก ส่วนนักศึกษาจากกัมพูชา ลาวและเวียดนามจะกระตือรือร้นเป็นพิเศษต่อความร่วมมือกับอาเซียน ส่วนสิงคโปร์จะมองอาเซียนทั้งบวกและลบควบคู่กัน ขณะที่พม่าจะมีทัศนคติในทางลบหรือความเคลงใจกับอาเซียนมากกว่าประเทศอื่น ส่วน**ความเป็นพลเมืองอาเซียน** นักศึกษาร้อยละ 88.5 คิดว่าประเทศของตนได้ประโยชน์จากการเป็นสมาชิกอาเซียน และประมาณร้อยละ 70 คิดว่าตนจะได้ประโยชน์จากอาเซียน โดยนักศึกษาจากกัมพูชา ลาว และเวียดนามมีมุมมองเชิงบวกมากที่สุด ขณะที่นักศึกษาจากสิงคโปร์และพม่าเห็นด้วยในเรื่องนี้น้อยกว่าชาติอื่น ส่วนไทยเห็นด้วยร้อยละ 89.5 และร้อยละ 74.5 ตามลำดับ ส่วนประเด็นที่ว่า ตนเป็นพลเมืองอาเซียน (ASEAN Citizen) หรือไม่นั้น ร้อยละ 76.8 ของนักศึกษาอาเซียนทั้งหมดเห็นด้วยว่าตนเป็นพลเมืองอาเซียน ส่วนนักศึกษาไทยเห็นด้วยร้อยละ 67 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ ขณะเดียวกัน**ความรู้ต่ออาเซียน** โดยเฉลี่ยนักศึกษาส่วนใหญ่สามารถระบุชื่อประเทศสมาชิกอาเซียนได้ 9 ประเทศจาก 10 ประเทศ และสามารถระบุตำแหน่งประเทศอาเซียนในแผนที่ได้ 7 จาก 10 ประเทศ และร้อยละ 75 สามารถจดจำธงของอาเซียนได้ ยกเว้นกัมพูชา (ตอบถูกร้อยละ 63.1) ฟิลิปปินส์ (ร้อยละ 38.6) และไทย (ร้อยละ 38.5) และ นอกจากนี้ไทยยังเป็นประเทศที่จดจำปีที่มีการก่อตั้งอาเซียนได้น้อยที่สุดแม้ว่าอาเซียนจะถือกำเนิดในประเทศไทยก็ตาม โดยตอบถูกเพียงร้อยละ 27.5 เท่านั้น ขณะที่ค่าเฉลี่ยของภูมิภาคคือร้อยละ 49.5

สิ่งสำคัญที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงภายหลังการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียน จะทำให้สภาพสังคมไทยในอนาคตเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต สังคมไทยจะประกอบไปด้วยผู้คนจากประเทศเพื่อนบ้านมากกว่ายุคปัจจุบัน สภาพการค้า การลงทุน สภาพเศรษฐกิจจะมีความใกล้ชิดกันมาก การคมนาคมจากประเทศหนึ่งสู่ประเทศหนึ่งจะมีความสะดวกสบายมากขึ้น จะมีการติดต่อสื่อสารระหว่างประชาชนในภูมิภาคอาเซียนมากขึ้น สังคมไทยจะเป็นสังคมหลากหลายวัฒนธรรมยิ่งขึ้น ภาษาที่ใช้เป็นภาษากลางของประชาคมอาเซียน คือ ภาษาอังกฤษ ความร่วมมือทางการศึกษาของประชาคมอาเซียนจะมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น การทำกิจกรรมร่วมกันของประชาชนในประชาคมอาเซียนจะเพิ่มขึ้น ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดมากขึ้นของประชาชนในภูมิภาคอาเซียน จะนำไปสู่การมีวัฒนธรรมที่หลากหลายในสังคม เกิดการตั้งถิ่นฐาน การย้ายแรงงานข้ามชาติจะเพิ่มมากขึ้น นี่เป็นเพียงบางส่วนของ การเปลี่ยนแปลงที่กระทบต่อวิถีชีวิตของนักศึกษาในอีกไม่นานนัก การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน มีทั้งส่วนได้และส่วนเสียอยู่หลายประการ ทั้งความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการท่องเที่ยว เกิดตลาดการค้าเสรี เกิดการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้เกิดอำนาจการต่อรอง ความสะดวกในการเดินทางไปมาหาสู่กัน เพราะการคมนาคมที่เชื่อมโยงกัน และมีความทั่วถึงมากขึ้น โอกาสด้านการมีงานทำเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ปัญหาเรื่องอุปถัมภ์ของประเทศอาจลดลง เพราะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาคมเพิ่มขึ้น

วัฒนธรรมไทยอาจจะได้รับผลกระทบ หากคนไทยไม่ตระหนักถึงคุณค่าทางวัฒนธรรม สภาวะสังคมพหุวัฒนธรรม ทำให้คนไทยต้องรู้จักปรับตัวและพัฒนาวิธีการดำรงชีวิตต้องเรียนรู้การดำรงชีวิตภายใต้ความหลากหลาย ต้องฝึกความอดทนต่อความยุ่งยากอันเนื่องมาจากความไม่เคยชินกับวัฒนธรรมที่มี ความแตกต่างกัน จึงมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดความขัดแย้งระหว่างคนไทย-คนไทย และคนไทย-ต่างชาติที่อาจเพิ่มสูงขึ้น ความมั่นคงของชาติอาจเพิ่มสูงขึ้น เพราะจะมีผู้คนจากต่างชาติต่างวัฒนธรรมทั้งประสงค์ดีและประสงค์ร้ายเข้ามาใน ประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น สำนักความ เป็นคนไทยหากลดลง ย่อมส่งผลต่อความมั่นคงของชาติดังกล่าว การข้ามแดนของแรงงานข้ามชาติ ที่เข้ามาในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น ย่อมส่งผลต่อการมีงานทำของบัณฑิตไทย ความขัดแย้งระหว่างคนไทย-คนไทย และคนไทย-ต่างชาติที่อาจเพิ่มขึ้นในอนาคต หากขาดวินัยในการอยู่ร่วมกันภายใต้ สังคมพหุวัฒนธรรม (คณะอนุกรรมการพัฒนานิเทศนักศึกษานอกชั้นเรียน เครือข่าย สถาบันอุดมศึกษาเขตภาคกลางเพื่อพัฒนานักศึกษาดูมคติ, 2557)

ดังนั้นเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของพลเมืองไทยตอบรับกับการ รวมตัวประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เรื่องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงเป็น โจทย์ใหญ่ และมีความสำคัญ ที่ทุกภาคส่วนจะต้องร่วมกันคิดและดำเนินการ กระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงาน ที่รับผิดชอบในมิติด้านการศึกษา จึงมีการเปิดตัวโครงการ "การศึกษาไทยก้าวไกลสู่อาเซียน" โดยร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นให้พลเมือง กลุ่มเป้าหมายในทุกระดับ โดยมีมุ่ง เน้นการพัฒนาให้คนไทยมีความพร้อมในการก้าวสู่ความเป็นพหุ วัฒนธรรม มีความสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างเหมาะสม และมีความสามารถในการ ใช้ภาษาเพื่อการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในด้านการดำเนินการเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ และความร่วมมือทางการศึกษากับประเทศสมาชิกอาเซียน และประเทศคู่เจรจา เราจะให้ความสำคัญกับการขยายความสัมพันธ์ และความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนทางการศึกษา การเรียนรู้ การพัฒนาครู ณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา อย่างมีทิศทางที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนในตลาดแรงงานในอนาคตของประเทศ กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการความร่วมมือกับประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในหลายรูปแบบ ซึ่งการรวมตัว เป็นประชาคมอาเซียนจะสร้างโอกาสและความท้าทายให้กับประเทศไทยหลายด้านไม่ว่าจะเป็นการพัฒนามาตรฐาน คุณภาพ และการเตรียมการเพื่อเคลื่อนย้ายแรงงาน (ประชาชาติธุรกิจออนไลน์, 3 ก.พ. 2558)

ปัญหาสำคัญข้อหนึ่งในการเตรียมตัวเป็นประชาคมอาเซียน คือการเตรียมการ เพื่อให้นักเรียน นิสิตนักศึกษา และประชาชนของแต่ละประเทศให้มีความพร้อมต่อการรวมตัวกัน เป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 ทว่าจากการสำรวจนักศึกษาไทยตระหนักในเรื่อง

นี้น้อยมาก และขาดการเตรียมการที่ดี ส่วนใหญ่ยังใช้ชีวิตแบบไม่เตรียมการ เพราะขาดการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์อนาคต อาจจะพอรู้ความเคลื่อนไหวบ้างแต่ไม่รู้ว่าสถานการณ์อนาคตมีความเกี่ยวข้องกับตนเองอย่างไร บางส่วนที่พอจะทราบบ้างก็พบว่ายังขาดการเตรียมการ ส่วนใหญ่มองว่าไว้ถึงเวลาค่อยปรับตัว ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทั้งในด้านการพูด อ่าน เขียน ในภาพรวมยังขาดทักษะที่ดี แต่ภาษาอังกฤษถูกกำหนดให้เป็นภาษากลางของอาเซียน สถานการณ์เช่นนี้ย่อมส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันกับบัณฑิตจาก ประเทศเพื่อนบ้านที่คาดว่าจะเข้ามาสมัครงานในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นในอนาคต และในอนาคตสถานประกอบการย่อมต้องการบัณฑิตที่มีทักษะทางภาษาอังกฤษสูงเพิ่ม มากขึ้น การมีงานทำของนักศึกษาไทยจึงเป็นประเด็นน่าเป็นห่วงในอนาคต กระบวนทัศน์การเรียนรู้ของนักศึกษา ยังเป็นไปเพื่อในรูปแบบของการเรียนเพื่อให้ได้ปริญญา มากกว่าเรียนเพื่อให้ตนเองมีศักยภาพ ขณะที่นักศึกษาจากประเทศเพื่อนบ้านให้ความสำคัญต่อการเรียนสูงมาก จึงน่าเป็นห่วงสำหรับนักศึกษารุ่นใหม่ในอนาคตที่อาจจะยังคงประมาทกับ สถานการณ์ประมาทต่อศักยภาพของบัณฑิตจากประเทศเพื่อนบ้าน นักศึกษารุ่นใหม่ซึมซับค่านิยมใหม่ ๆ ที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพด้านการเรียนรู้ของตนเอง ไม่เอื้อต่อการอยู่ร่วมกันที่ดีในสังคม เช่น รักเสรีภาพ มีความเป็นปัจเจกชนสูง แสดงออกซึ่งภาวะอารมณ์อย่างขาดความยับยั้งชั่งใจ เรียนเพื่อรวย ขาดความรับผิดชอบในตนเองที่มากพอ ฯลฯ ซึ่งเป็นอุปสรรคอย่างมากต่อการใช้ชีวิตภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมที่เพิ่มมากขึ้นในอนาคต (คณะอนุกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษานอกชั้นเรียน เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาเขตภาคกลางเพื่อพัฒนาบัณฑิตอุดมคติ, 2557)

ในการนี้ ผู้วิจัยซึ่งเป็นอาจารย์สังกัด สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในฐานะบุคลากรหน่วยงานทางการศึกษาที่มีหน้าที่เตรียมพร้อมและผลิตทรัพยากรมนุษย์เพื่อตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเตรียมความพร้อมในเรื่องความรู้ความเข้าใจในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รวมทั้งยกระดับความรู้ความเข้าใจดังกล่าวเพื่อที่จะสร้างโอกาสในตลาดแรงงาน และการดำรงชีพสภาพสังคมที่กำลังจะเปลี่ยนแปลงอันส่งผลกระทบต่ออนาคตของนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับนักศึกษาสาขา รัฐศาสตร์ที่มีโอกาสต้องปฏิบัติงานเกี่ยวกับความมั่นคงต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนของนักศึกษา
2. เพื่อหาแนวทางยกระดับความรู้ความเข้าใจในประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียนของนักศึกษาเพื่อเตรียมพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

1.3 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสาขารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ภาคปกติ และ กศ.ปช. ทั้ง 4 ชั้นปี ที่ยังลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2558 จำนวน 771 คน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน , 2559) ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยคือ ภาคการศึกษาที่ 2/2558 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบ จำนวน 1 ฉบับ

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความรู้ความเข้าใจต่ออาเซียน คือ ความรู้ในเรื่องภาพรวมต่ออาเซียน ความเป็นพลเมืองอาเซียน และความรู้ต่ออาเซียนใน 4 ระดับ คือ

1. know-what เป็นความรู้เชิงทฤษฎีล้วนๆ
2. know-how เป็นความรู้ที่มีทั้งเชิงทฤษฎี และเชิงบริบท สามารถปรับให้เข้ากับสภาพแวดล้อม
3. know-why เป็นความรู้ในระดับที่อธิบายเหตุผลได้ ว่าทำไมความรู้นั้นๆ จึงใช้ได้ผลในบริบทหนึ่ง แต่ใช้ไม่ได้ผลในอีกบริบทหนึ่ง
4. care-why เป็นความรู้ในระดับคุณค่า ความเชื่อ ซึ่งจะเป็แรงขับเคลื่อนมาจากภายในจิตใจ ให้ต้องกระทำสิ่งนั้นๆ เมื่อเผชิญสถานการณ์ ผ่านกิจกรรมการจัดการเพื่อให้มีการนำความรู้ มาใช้ประโยชน์

2. ความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงอาเซียน คือ ความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน โดยความรู้ดังกล่าวมีความประเด็นความมุ่งหวังที่จะ

- 2.1 สร้างชีวิตที่เป็นสุขร่วมกัน
- 2.2 สร้างความยุติธรรมให้กับพลเมืองอาเซียนบนฐานของการสร้างสรรค์วัฒนธรรมประชาธิปไตย
- 2.3 สร้างระบบนิติรัฐ, ธรรมาภิบาล, การพิทักษ์สิทธิเสรีภาพตามหลักสิทธิมนุษยชนบนพื้นฐานความแตกต่างหลากหลายของเพศสภาพ, เชื้อชาติ, ศาสนา, ภาษา, ภูมิหลังทางสังคมวัฒนธรรม
- 2.4 สร้างระบบแก้ปัญหาด้วยการพูดคุยบนฐานของผลประโยชน์ส่วนร่วมของสมาชิกอาเซียน

3. แนวทางการยกระดับความรู้ความเข้าใจ คือ แนวทางการยกระดับความรู้ เป็นการต่อยอดกระบวนการจัดการความรู้จากผลสรุปของการทดสอบความรู้ความเข้าใจในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนที่แสดงให้เห็นจุดอ่อนว่านักศึกษามีความรู้ความเข้าใจด้านใดบ้าง

1.5 ประโยชน์ของการวิจัย

1. การจัดการความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
2. เสนอแนวทางยกระดับความรู้ความเข้าใจในประชาคมอาเซียน
3. ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสารวิชาการ หรือนำเสนอผลงานวิจัยในเวทีวิชาการระดับชาติต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความมั่นคงอาเซียน

ในทางสังคมศาสตร์นั้น โลกคือพื้นที่ที่วัฒนธรรมที่แตกต่างกันเข้ามาปะทะสังสรรค์กัน อย่างไรก็ตามการปะทะสังสรรค์ดังกล่าวก็มีขอบเขตอยู่ภายในสังคมการเมืองนั้นๆเป็นหลัก การปะทะสังสรรค์ข้ามวัฒนธรรมนั้นหากจะเกิดขึ้นก็ไม่ได้เป็นไปอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะกับกระบวนการที่มองว่าโลกยุคใหม่นั้นเป็นโลกของชาติที่มีพรมแดนขอบเขตชัดเจนว่าอยู่ตรงไหน ทว่ากระบวนการดังกล่าวเริ่มเปลี่ยนแปลงเมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 20 ความรวดเร็วของสังคมการเมืองที่เข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ถูกเร่งเร้าด้วยพัฒนาการของเทคโนโลยีโดยเฉพาะการขนส่งและการสื่อสาร ทำให้โลกติดต่อสัมพันธ์กันอย่างรวดเร็วเข้มข้น โลกจึงกลายเป็นสังคมการเมืองที่เต็มไปด้วยการเคลื่อนย้ายของผู้คน และแน่นอนสิ่งที่ตามเข้ามากับผู้คนก็คือวัฒนธรรม โลกาภิวัตน์จึงเป็นตัวเร่งให้เกิดการปะทะสังสรรค์ทางวัฒนธรรมที่วนเวียนซับซ้อนมากขึ้น และนำมาซึ่งปัญหาการบริหารจัดการการปกครองใหม่ๆความหลากหลายทางวัฒนธรรมของโลก ซึ่งมีการอพยพย้ายเข้า ย้ายออกของผู้คนภายในเขตแดนที่ปราศจากของชาติในกระบวนการสมัยใหม่ นี่เองที่นักสังคมศาสตร์เรียกว่า “กระบวนการวัฒนธรรมข้ามพรมแดนรัฐชาติ” (transnationalism)

อย่างไรก็ดีการที่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community; APSC) คือความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน โดยมีความมุ่งหวังที่จะสร้างชีวิตที่เป็นสุขร่วมกัน ความยุติธรรมให้กับพลเมืองอาเซียนบนฐานของการสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตย, นิติรัฐ, ธรรมาภิบาล, การพิทักษ์สิทธิเสรีภาพตามหลักสิทธิมนุษยชนบนพื้นฐานความแตกต่างหลากหลายของเพศสภาพ, เชื้อชาติ, ศาสนา, ภาษา, ภูมิหลังทางสังคมวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดเคารพกันและกัน ใช้การแก้ปัญหาด้วยการพูดคุยบนฐานของผลประโยชน์ส่วนร่วมของสมาชิกอาเซียน พิมพ์เขียวที่พัฒนามาตั้งแต่ ค.ศ. 2003 สุดท้ายได้เสนอให้การร่วมมือของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนมีประเด็นแผนงาน 3 ประการโดยสรุป คือ (Public Outreach and Civil Society Division, the ASEAN Secretariat. (2009).

1. มีค่านิยม และบรรทัดฐานร่วมกัน อันได้แก่ การร่วมกันพัฒนาการเมืองทั้งในด้านวิชาการ องค์กร สถาบันของรัฐและประชาสังคม เพื่อสร้างนิติรัฐ ธรรมาภิบาล ระบบกฎหมายและการตุลาการที่เป็นสากล รับรองสิทธิพลเมืองอาเซียนตามหลักสิทธิมนุษยชน รวมถึงการต่อต้านการคอร์รัปชัน สร้างความเข้าใจและการยอมรับในระบบการเมือง วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของประเทศสมาชิกโดยเน้นแลกเปลี่ยนองค์ความรู้โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย ซึ่งต่างๆเหล่านี้จะระบุไว้ในกฎบัตรอาเซียน รวมถึง

สนธิสัญญาต่างๆ ได้แก่ สนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (the Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia 1976;TAC), สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (the Southeast Asian Nuclear-Weapon-Free Zone Treaty; SEANWFZ) และ ปฏิญญาวาดำวยการปฏิบัติของภาคีฝ่ายต่างๆ ในทะเลจีนใต้ (the Declaration on the Conduct of Parties (DOC) in the South China Sea) เป็นต้น

2. สร้างภูมิภาคที่อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข และยืดหยุ่น โดยร่วมรับผิดชอบในความมั่นคงร่วมกัน ด้วยการสร้างนโยบายระหว่างประเทศสมาชิกให้มีลักษณะป้องกันความขัดแย้งในการประชุมภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Regional Forum; ARF) โดยเฉพาะการจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (Asean Defence Minister's Meeting; ADMM) เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการทหาร ต่อต้านการก่อการร้าย หรือพวดยุทธศาสตร์ทางออกให้ข้อพิพาทระหว่างประเทศสมาชิกที่คงไว้ซึ่งการเคารพหลักการต่างๆ ของรัฐ โดนเฉพาะอำนาจอธิปไตยเหนือเขตแดนของประเทศสมาชิกด้วย รวมไปถึงการสร้าง ความมั่นคงและการร่วมมือในเขตภูมิภาคแปซิฟิก และการสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในพื้นที่ที่เคยเกิดความขัดแย้งเพื่อเร่งสร้างการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลเมืองอาเซียน

3. การสร้างพลวัตความร่วมมือนอกภูมิภาคอาเซียนด้วยวิถีทางประชาธิปไตย

จากพิมพ์เขียวประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนดังกล่าวจะเห็นได้ชัดว่าแนวทางในการสร้างความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงนั้นจะผูกติดกับฐานคิดแบบ “เสรีประชาธิปไตย” เป็นสำคัญ โดยเฉพาะกับหลักการเรื่องสิทธิมนุษยชน และแม้จะในพิมพ์เขียวดังกล่าวเป็นการมองผู้คนในอาเซียนในฐานะของ “พลเมืองอาเซียน” ทว่าใจความสำคัญที่ปรากฏในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights; UDHR) นั้น รับรองสิทธิความเป็นมนุษย์ไว้ทั้งในเรื่อง สิทธิ เสรีภาพในการดำรงชีวิต เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา การศึกษา และการเมือง ตามหลักนิติรัฐ ซึ่งตราไว้เป็นกฎหมายระหว่างประเทศ (The Universal Declaration of Human Rights 1949) ทว่าการละเมิดสิทธิมนุษยชนเองนั้นเอาเข้าจริงมักเป็นสิ่งที่เริ่มต้นจาก “กิจการภายใน” ของประเทศเสียมากกว่า เห็นได้จากแนวทางการวิจัยการละเมิดสิทธิมนุษยชนขององค์กรสอดส่องสิทธิมนุษยชน (Human Right Watch) ที่ชี้ให้เห็นว่าการละเมิดสิทธิมนุษยชนนั้นแม้เป็นเรื่องระดับสากลแต่ทั้งหมดก็เกิดจากเรื่องภายในประเทศทั้งสิ้น (Human Right Watch. (2015). กล่าวในอีกทางหนึ่ง ขณะที่ความมุ่งหวังของพิมพ์เขียวประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนผูกติดกับฐานคิดแบบเสรีประชาธิปไตย โดยเฉพาะกับหลักการเรื่องสิทธิมนุษยชน ที่ดูเป็นเรื่อง

สากล แต่การจะบรรลุความคาดหวังนั้นทว่าละเลยไม่พิจารณาถึงพฤติกรรมละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นภายในประเทศสมาชิกอาเซียนกลับเป็นเรื่องที่ย้อนแย้งอย่างยิ่ง

บทบาทของไทยในด้านการเมืองและความมั่นคงคือ เร่งให้กฎบัตรอาเซียนมีผลบังคับใช้ในช่วงที่ไทยเป็นประธานอาเซียน (ธันวาคม 2551) จัดตั้งและผลักดันการดำเนินการของ คณะกรรมการการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วย สิทธิมนุษยชน (ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights - AICHR) รับรองและผลักดันการปฏิบัติตามแผนการจัดตั้ง ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ส่งเสริมให้คณะมนตรีของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนมีผลงานเป็น รูปธรรม เช่น การส่งเสริมความร่วมมือด้านการรักษาสันติภาพใน ภูมิภาค ยกย่องบทบาทของรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนในด้านการจัดการภัยพิบัติ และความร่วมมือ กับภาคประชาสังคมในการแก้ไข Non-Traditional Security Threats ผลักดันให้สหรัฐฯ เข้าเป็นภาคี สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia - TAC) ผลักดันให้เขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia Nuclear Weapon-Free Zone - SEANWFZ) มีบทบาทมากยิ่งขึ้น ในเวทีระหว่าง ประเทศ และสร้างเสถียรภาพในอาเซียน ส่งเสริมให้อาเซียนเป็นเขตปลอดอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง ส่งเสริมให้มีความโปร่งใสด้านนโยบายและข้อมูลทางทหารในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้ ส่งเสริมมาตรการสร้างความไว้วางใจ (Confidence Building Measures - CBMs) และการทูต เจริญป้องกัน (Preventive Diplomacy) ในกรอบการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมือง และความมั่นคงใน ภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ASEAN Regional Forum - ARF) และ ส่งเสริมให้ภาค ประชาสังคมมีส่วนร่วมในกระบวนการอาเซียน (กรมอาเซียน, กระทรวงการต่างประเทศ, 2555)

ปัญหาอุปสรรคสำคัญที่สุดในเสาการเมืองและความมั่นคงอาเซียนคือการสร้างค่านิยม ร่วมกัน เนื่องจากความหลากหลายของวัฒนธรรมการเมือง (Political Culture) ของประเทศสมาชิก อาเซียน และการที่แต่ละประเทศยังไม่มุ่งไปสู่การสร้างผลประโยชน์ร่วมกันของประชาคมอย่าง ชัดเจน ส่วนหนึ่งของปัญหาเกิดจากการที่ระบบสถาบันของอาเซียนที่จะช่วยส่งเสริมค่านิยมอาเซียน ยังอ่อนแอ โดยเฉพาะสำนักเลขาธิการอาเซียน ความท้าทายสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การที่ยังมี ประเด็นที่มีความอ่อนไหวสูงในแต่ละประเทศสมาชิกต่างๆ หรือระหว่างประเทศสมาชิก ซึ่งสร้าง ข้อจำกัดให้กับการที่อาเซียนจะใช้กลไกของตนได้ การเผชิญหน้าและแก้ไขปัญหาความท้าทาย เหล่านี้ เช่นกรณีที่เกิดขึ้นทุกประเทศ ไม่ประสงค์ที่จะให้อาเซียนมายุ่งเกี่ยวกับปัญหาภายในประเทศ แม้ว่าปัญหาดังกล่าวจะมีนัยหรือผลกระทบในระดับภูมิภาคก็ตาม เช่นเรื่องพัฒนาการในเมียนมาร์ หรือปัญหาหมอกควัน เป็นต้น อีกทั้งไม่ประสงค์ให้อาเซียนมายุ่งเกี่ยวกับปัญหาทวิภาคีโดยเฉพาะ ปัญหาเขตแดน (ซึ่งในกรณีของข้อขัดแย้งระหว่างสิงคโปร์กับมาเลเซียในปี 2552 ทั้งสองประเทศ

ได้ใช้กลไกของ International Court of Justice (ICJ) มากกว่ากลไกอาเซียนในการแก้ข้อพิพาททางเขตแดน) แม้ว่าอาเซียนจะพยายามสร้างหลักการของ ASEAN centrality ในภูมิภาค แต่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมหาอำนาจได้สร้างข้อจำกัดให้กับอาเซียนในการที่จะผลักดันให้กลไกต่างๆ ในภูมิภาคเป็น ASEAN agenda ในเรื่องของความมั่นคงในภูมิภาค นอกจากนี้โดยที่ความมั่นคงในภูมิภาคยังต้องพึ่งพาอาศัยบทบาทของประเทศนอกภูมิภาค ดังนั้น อาเซียนยังจำเป็นต้องสร้างหุ้นส่วนสำคัญกับประเทศนอกภูมิภาค และในบางกรณี ยังต้องใช้วิธีการ Balance of Power เพื่อไม่ให้มหาอำนาจใดมาครอบงำภูมิภาค ปัญหาอุปสรรคอีกอันหนึ่งคือการที่ยังไม่มีความไว้วางใจระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เนื่องจากประเทศต่างๆ ยังอยู่ในสภาพที่ต้องแข่งขันแย่งชิงผลประโยชน์ระหว่างกัน เช่น ในเรื่องการแสวงหาผลประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเล ซึ่งมีส่วนให้เกิดความตึงเครียดมากขึ้นในทะเลจีนใต้ เป็นต้น (กรมอาเซียน, กระทรวงการต่างประเทศ, 2557)

นอกจากนี้ปลาย พ.ศ. 2558 นี้ สังคมการเมืองไทยกำลังจะพบกับความเปลี่ยนแปลงด้านความมั่นคงจากกระบวนการวัฒนธรรมข้ามพรมแดนรัฐชาติครั้งสำคัญนั่นคือการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และในอีกไม่นานก็จะพัฒนาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สิ่งหนึ่งที่สังคมการเมืองไทยต้องประสบแน่นอนคือกระบวนการวัฒนธรรมข้ามพรมแดนรัฐชาติที่นำมาทั้งการปะทะสังสรรค์ทางวัฒนธรรมและปัญหาสังคมการเมืองรูปแบบใหม่ อาทิ ภาษา แรงงานข้ามชาติ ภาวะการจ้างงาน การจัดสวัสดิการสังคม ฯลฯ และที่สำคัญการบริหารจัดการการปกครอง (governance) ดังนั้นหน่วยงานการปกครองของรัฐที่มีหน้าที่บริหารจัดการการปกครองจึงต้องมีการเตรียมพร้อมที่จะรับมือกระบวนการวัฒนธรรมข้ามพรมแดนรัฐชาติอย่างเหมาะสม การปรับตัวดังกล่าวนี้ไม่ได้หมายความว่าถึงการปรับตัวตามนโยบายภาครัฐเพียงเท่านั้น ซึ่งถ้ากล่าวให้ถึงที่สุดการรับเพียมนโยบายมาปฏิบัติไม่เพียงพออีกต่อไปแล้ว แต่ต้องหมายความว่าเตรียมพร้อมเพื่อจะปรับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการวัฒนธรรมข้ามพรมแดนรัฐชาติของบุคลากรปฏิบัติการของรัฐด้วย ซึ่งอย่างหลังนี้ในทางสังคมศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่ (postmodernism) ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะจะทำให้การบริหารจัดการการปกครองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในเชิงสร้างสรรค์ (creative efficiency)

2.2 การยกระดับความรู้

การยกระดับความรู้ เป็นการต่อยอดกระบวนการจัดการความรู้ เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของการพัฒนาคุณภาพงาน โดยแบ่งความรู้เป็น 2 ยุค ความรู้ยุคที่ 1 เป็นความรู้ที่สร้างขึ้นโดยนักวิชาการ มีความเป็นวิทยาศาสตร์ เน้นความเป็นเหตุเป็นผล พิสูจน์ได้โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ หรือวิชาการ มีการจำแนกแยกแยะ เป็นความรู้เฉพาะสาขาวิชาการ เป็นความรู้ที่เน้นความลึก ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (specialization) ส่วน ความรู้ยุคที่ 2 เป็นความรู้ที่ผูกพันอยู่กับงาน หรือ

กิจกรรมของบุคคล และองค์กร เป็นความรู้ที่ใช้งาน และสร้างขึ้นโดยผู้ปฏิบัติงาน หรือกลุ่มผู้ปฏิบัติงานเอง โดยอาจสร้างขึ้นจากการเลือกเอาความรู้เชิงทฤษฎี หรือความรู้จากภายนอกมาปรับแต่ง เพื่อการใช้งาน หรือสร้างขึ้นโดยตรงจากประสบการณ์ในการทำงาน ความรู้เหล่านี้ มีลักษณะบูรณาการ และมีความจำเพาะต่อบริบทของงาน กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน หน่วยงาน และองค์กรนั้นๆ การจัดการองค์ความรู้ จึงเป็นเรื่องของความรู้ที่มีบริบทที่จำเพาะ เป็นกิจกรรมของผู้ปฏิบัติงาน ไม่ใช่กิจกรรมของ "ผู้รู้" ที่มีความรู้เชิงทฤษฎีมากมาย และลึกซึ้ง ที่จะ "จัด" ความรู้เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานไปประยุกต์ใช้ การจัดการความรู้มีเป้าหมาย 3 ประการใหญ่ๆ ได้แก่ เพื่อพัฒนางาน ให้มีคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ยิ่งขึ้น เพื่อการพัฒนาคน คือ พัฒนาผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งในที่นี้คือพนักงานทุกระดับ แต่ที่จะได้ประโยชน์มากที่สุด คือ พนักงานชั้นผู้น้อย และระดับกลาง และเพื่อการพัฒนา "ฐานความรู้" ขององค์กร หรือหน่วยงาน เป็นการเพิ่มพูนทุนความรู้ หรือทุนปัญญาขององค์กร ซึ่งจะช่วยให้องค์กรมีศักยภาพในการฟันฝ่า ความยากลำบาก หรือความไม่แน่นอนในอนาคตได้ดีขึ้น ซึ่งส่วนนี้ก็คือการยกระดับความรู้นั่นเอง

อย่างไรก็ตามต้องเข้าใจว่าความรู้อาจแบ่งเป็น 3 ชนิด คือ 1) ความรู้ที่เปิดเผย (explicit knowledge) รู้กันทั่วไป พบเห็นโดยทั่วไปในหนังสือ ตำรา สื่อต่างๆ เข้าถึง และแลกเปลี่ยนได้ไม่ยาก 2) ความรู้ที่แฝงอยู่ในองค์กร (embedded knowledge) แฝงอยู่ในรูปกระบวนการทำงาน คู่มือ กฎเกณฑ์ กติกา ข้อตกลง ตารางการทำงาน บันทึกจากการทำงาน และ 3) ความรู้ที่ฝังลึกในคน (tacit knowledge) ฝังอยู่ในความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ที่คนได้มาจากการประสบการณ์ ข้อสังเกต ที่สั่งสมมานาน จากการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเชื่อมโยงจนเป็นความรู้ที่มีคุณค่าสูง แต่แลกเปลี่ยนยาก ความรู้ที่ฝังลึกไม่สามารถแปลเปลี่ยนมาเป็นความรู้ ที่เปิดเผยได้ทั้งหมด แต่จะต้องเกิดจากการเรียนรู้ ผ่านความเป็นชุมชน เช่น การสังเกต แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างการทำงาน

นอกจากนี้ความรู้ยังแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ know-what เป็นความรู้เชิงทฤษฎีล้วนๆ เปรียบเสมือนความรู้ของผู้จบปริญญาหมาดๆ เมื่อนำเอาความรู้เหล่านี้ไปใช้งาน ก็จะได้ผลบ้าง ไม่ได้ผลบ้าง know-how เป็นความรู้ที่มีทั้งเชิงทฤษฎี และเชิงบริบท เปรียบเสมือนความรู้ของผู้จบปริญญา และมีประสบการณ์การทำงานระยะหนึ่ง เช่น 2-3 ปี ก็จะมีความรู้ในลักษณะที่รู้จัก ปรับให้เข้ากับสภาพแวดล้อม หรือบริบท know-why เป็นความรู้ในระดับที่อธิบายเหตุผลได้ ว่าทำไมรู้นั้นๆ จึงใช้ได้ผลในบริบทหนึ่ง แต่ใช้ไม่ได้ผลในอีกบริบทหนึ่ง และ care-why เป็นความรู้ในระดับคุณค่า ความเชื่อ ซึ่งจะเป็นแรงขับเคลื่อนมาจากภายในจิตใจ ให้ต้องกระทำสิ่งนั้นๆ เมื่อเผชิญสถานการณ์ ผ่านกิจกรรมการจัดการเพื่อให้มีการนำความรู้ มาใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย

1) การกำหนดความรู้ที่ต้องการใช้ (define) เป็นการนำความมุ่งมั่น วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ ขององค์การมากำหนดความรู้ ที่ต้องการใช้ เพื่อให้มีการจัดการความรู้ มีจุดเน้น ไม่สะเปะสะปะ

2) การเสาะหา และยึดกุมความรู้ (capture) เป็นการพัฒนาขีดความสามารถ ในการเสาะหา และยึดกุมความรู้ที่กระจัดกระจาย หรือแฝงอยู่ตามที่ต่างๆ มาใช้ประโยชน์ ดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ จนเกิดทักษะ และความชำนาญ ในการเสาะหา และยึดกุม แหล่งของความรู้ที่จะเสาะหา อาจะมาจากภายนอก (คู่แข่ง คู่ค้า ผู้ที่เป็นเลิศ วิธีการ หลักการ) หรือจากผู้ที่ทำงานด้วยกันในองค์กร

3) การสร้างความรู้ (create) ในมุมมองเดิม ความรู้จะต้องสร้างโดยผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ ในมุมมองใหม่ ความรู้เกิดขึ้นทุกจุดของการทำงาน โดยทุกคนที่ทำงาน เป็นความรู้ที่ฝังอยู่ในสมอง ซึ่งอาจจะพูดออกมาไม่ได้การสร้างความรู้ อาจทำได้ทั้งก่อนลงมือทำ ระหว่างการทำงาน และสรุปประมวลประสบการณ์ หลังจากการทำงานในการสร้างความรู้ ไม่จำเป็นต้องสร้างใหม่ทั้งหมด 100% อาจเริ่มจาก 10-20% ก็ได้

4) การกลั่นกรอง (distill) ความรู้บางอย่าง เป็นสิ่งล้ำสมัย บางอย่างเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมกับบริบท หรือสภาพแวดล้อมสำหรับเรา จำเป็นต้องมีการกลั่นกรอง เพื่อให้นำความรู้ที่เหมาะสมมาใช้

5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (share) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะแต่ละคนมีมุมมองต่อความรู้ ไม่เหมือนกัน ต้องมาแลกเปลี่ยน มิฉะนั้นจะเก็บอยู่ภายในตัว ไม่มีการยกระดับความรู้ ถ้าขาดการแลกเปลี่ยน ความรู้ที่มีอยู่จะเก่า ล้าสมัยอย่างรวดเร็ว ไม่ก้าวหน้า ยิ่งแลกเปลี่ยนมาก ก็ยิ่งได้กำไรมาก การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นสิ่งยากที่สุด คนไม่ยอมแลกเปลี่ยน เพราะกลัวขาดทุน กลัวเสียเปรียบ ต้องสร้างเงื่อนไข และกติกาที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยน การแบ่งปัน ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้มีพฤติกรรมแบ่งปันความรู้ และไม่ให้ผลประโยชน์แก่ผู้มีพฤติกรรม กักตุน หรือปกปิดความรู้

6) การประยุกต์ใช้ความรู้ (use) ทำให้เกิดผลจากการใช้ความรู้ เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ / บริการ พัฒนากระบวนการทำงาน พัฒนาสมาชิกองค์กร และมีผลเชิงป้องกันกันกลับ ต่อขั้นตอนการจัดการความรู้ที่กล่าวมา การใช้ความรู้ต้องเน้นที่การเอาความรู้ มาใช้ในการทำงานให้มาก อย่าเริ่มด้วยการหาความรู้มาใส่ไว้ในคอมพิวเตอร์ ซึ่งเสี่ยงมากที่จะไม่เกิดประโยชน์ ไม่คุ้มค่า (วิจารณ์ พานิช, 2557)

จากทฤษฎีดังกล่าวหากมาประยุกต์ใช้กับการยกระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียนของนักศึกษา สาขารัฐศาสตร์น่าจะทำให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2.3 การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนที่ผ่านมา

ปพน หาญไพบูลย์ (2554) ศึกษา “องค์การรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางทะเลภายใต้บริบทประชาคมความมั่นคงอาเซียน” เพื่อศึกษาตัวแบบองค์การรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางทะเลระหว่างประเทศไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนามว่าองค์การดังกล่าวมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และหลักการของประชาคมอาเซียน ประชาคมความมั่นคงอาเซียน และคุณลักษณะทั่วไปของหน่วยยามฝั่งหรือไม่ เพียงใด ผลการวิจัยพบว่าการวิจัยองค์การรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางทะเลทั้ง 4 ประเทศ ภายใต้บริบทประชาคมความมั่นคงอาเซียนนั้นมีแนวความคิดและนโยบายในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลและให้ความสำคัญ มองปัญหาภัยคุกคามทางทะเล การกีดกันพื้นที่รับผิดชอบ แนวความคิดในการปฏิบัติ ความร่วมมือ และการพัฒนา เหมือนกัน แต่มีรูปแบบโครงสร้างการจัดองค์กรแตกต่างกัน ทั้งนี้แต่ละประเทศไม่มีความเชื่อมโยงองค์การภายใต้กรอบประชาคมความมั่นคงอาเซียนและผลการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน ในเรื่องการแก้ไขข้อพิพาทในภูมิภาคด้วยสันติวิธี การสร้างความมั่นคงในภูมิภาค ความร่วมมือทางทะเล ความมั่นคงทางทะเล การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติ การต่อต้านการก่อการร้าย ผู้วิจัยเสนอตัวแบบองค์การรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางทะเลภายใต้บริบทประชาคมความมั่นคงอาเซียนว่าจะต้องให้ความร่วมมือทั้งในระดับนโยบายและการปฏิบัติภายใต้กรอบประชาคมความมั่นคงอาเซียนและการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน ด้วยการก่อตั้งหน่วยยามฝั่งในการรักษาความสงบเรียบร้อยในทะเล ปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเล ช่วยเหลือผู้สับภัยในทะเล และดูแลความปลอดภัยการสัญจรทางทะเล โดยมีพื้นที่รับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ควรเป็นไปตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลปี ค.ศ. 1982 และกฎหมายระหว่างประเทศอื่นที่เกี่ยวข้องกับทะเล จัดส่วนราชการทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการที่เป็นหน่วยงานพลเรือนทำหน้าที่ครอบคลุมภารกิจของหน่วยยามฝั่งโดยทั่วไปและให้ความช่วยเหลือในการป้องกันประเทศด้วย ตลอดจนต้องครอบคลุมพื้นที่ปฏิบัติการในทะเล มีกำลังพลและยุทธโปกรณ์ จะต้องได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ที่เพียงพอและมีขีดความสามารถครอบคลุมภารกิจโดยไม่ซ้ำซ้อนกับภารกิจของกองทัพเรือและหน่วยงานอื่น ๆ แนวความคิดในการปฏิบัติ จะต้องครอบคลุมเป้าหมายกิจกรรมทางทะเล 5 ด้านคือ ความปลอดภัยทางทะเล ปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควบคุมการสัญจรทางทะเล ความมั่นคงทางทะเล และช่วยเหลือการป้องกันประเทศ สร้างกลไก

และเครือข่ายเพื่อให้ภารกิจประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะภายในประเทศสมาชิกอาเซียน เสริมสร้างการรับรู้เกี่ยวกับความสำคัญของทะเลให้กับประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางทะเล มีธรรมาภิบาลกับประชาชน ประเทศสมาชิก และประเทศอื่น ๆ ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในทะเลภายในทะเลอาเซียน

จรัสวัลดุ์ ทรงสุวรรณวิภา (2555) ศึกษา “พัฒนาการของความร่วมมือทางการเมืองและความมั่นคงจากสมาคมอาเซียนสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนกับการแก้ปัญหากรณีพิพาทในภูมิภาค” โดยศึกษาถึงบทบาทของสมาคมอาเซียนไปสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน เพื่อศึกษาถึงกลไกการแก้ปัญหาเมื่อเกิดกรณีพิพาทระหว่างประเทศในภูมิภาค ที่ผ่านมา และ ที่กำหนดไว้ในกฎบัตรอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน และประเมินโอกาส ความสำเร็จ และประสิทธิภาพของกลไกต่าง ๆ ของอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่กำหนดไว้ในกฎบัตรอาเซียน ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของประเทศในภูมิภาค ปัญหา การทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีรากฐานมาจากการนำ ความร่วมมือและความตกลงของอาเซียนด้านการเมืองและความมั่นคงที่ได้ดำเนินการมาระยะหนึ่งแล้ว มาต่อยอดให้มีผลเป็นรูปธรรมและมีความแบบแผน ซึ่ง ผลลัพธ์คือ การที่ประเทศสมาชิกอาเซียนจะมีกลไกและเครื่องมือที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับความมั่นคงต่าง ๆ ได้กรอบของกฎบัตรอาเซียน แต่หลายๆ กรณีได้เกิดขึ้นและเป็นที่จับตามองในเวทีโลก เช่น กรณีพิพาทเรื่องเขตแดนและปราสาทเขาพระวิหารระหว่างไทยและกัมพูชา กรณีพิพาทเรื่องดินแดนในหมู่เกาะสแปรตลีย์ และหมู่เกาะพาราเซลในเขตทะเลจีนใต้ซึ่งมี 6 ชาติ อ้างสิทธิ์เหนือดินแดนเหล่านี้ ประกอบด้วย จีน ไต้หวัน มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ เวียดนาม และบรูไน ที่ผ่านมามีผลงานที่เป็นรูปธรรมหรือเด่นชัดในการแก้ปัญหา นอกจากการใช้กลไก ASEAN Troika ในกรณีพิพาทจากการเมืองภายในของกัมพูชา จึงควรมีการปรับขีดความสามารถในการดำเนินงานด้านการเมืองและความมั่นคง เช่น เพิ่มสนธิสัญญาความมั่นคง หรือเพิ่มในส่วนกิจกรรมด้านความมั่นคง

ธนาพร นนทสุตวงค์ (2556) ศึกษา “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของกองทัพไทยในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน:ศึกษาเฉพาะกรณี สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม” ศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ระดับการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนในสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนในสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมโดยรวม และระดับ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บังคับบัญชาในปัจจุบันจะต้องปรับตัวและพัฒนาตนเองในสามารถบริหารงานในห้องปฏิบัติการเปลี่ยนแปลงและทำงานให้สอดคล้องเข้ากับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นตลอดเวลา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์การ ผลการปฏิบัติงานทั้งของกลุ่มและของผู้ได้บังคับบัญชา และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงานสมัยใหม่ โดยนายทหารสัญญาบัตรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ตั้งแต่ผู้บริหารระดับต้นไปจนถึงระดับสูงควรนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานภายในสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ส่วนการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนในสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมและหน่วยขึ้นตรงสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ยังไม่มีนโยบายที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประกอบกับยังไม่มีกลุ่มงานที่รับผิดชอบด้านนี้โดยตรงทำให้ขาดการให้ข้อมูลข่าวสาร สอดคล้องกับผลการวิจัยที่ระบุว่า การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนด้านการจัดตั้งกลุ่มงานหรือส่วนงานที่รับผิดชอบประเด็นเกี่ยวกับอาเซียนโดยตรงอยู่ในระดับต่ำ อีกทั้งความรู้ ความสามารถในด้านภาษาอาเซียน และภาษาอังกฤษยังอยู่ในระดับน้อย

ธนศักดิ์ ปฎิมาประกร (2557) ศึกษา “การบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนของกองทัพไทยภายใต้กระบวนการทัศน์ความมั่นคงใหม่ในบริบทประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน” ภาพรวมทางยุทธศาสตร์ พบว่านโยบายความมั่นคงในระดับชาติกองทัพไทยรับผิดชอบจัดระเบียบความมั่นคงชายแดนนับเป็นโอกาสดีที่ทุกภาคส่วนได้ให้ความสำคัญกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เกิดการบูรณาการร่วมได้ดียิ่งขึ้น แต่ยังมีอุปสรรคจากภัยคุกคามทั้งตามแบบและไม่ตามแบบ ซึ่งจุดแข็งของกองทัพไทยเป็นกองทัพชั้นนำ กองทัพหนึ่งของอาเซียน ทั้งกำลังพลและยุทธโศปกรณ์ และมีกลไกความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้านจุดอ่อนยังขาดกฎหมายรองรับ และขาดแคลนยุทธโศปกรณ์ที่เหมาะสม รวมถึงการเมืองที่ไม่มีเสถียรภาพส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่องในการบริหารจัดการความมั่นคง ยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการชายแดนของกองทัพไทย ต้องมีวิสัยทัศน์ มีความพร้อมในการเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ และมีพันธกิจรองรับทั้งการเตรียมกำลังและการใช้กำลัง โครงสร้างกองกำลังป้องกันชายแดนของกองทัพไทยที่เหมาะสม ใช้พันธกิจการใช้กำลัง เป็นโครงสร้างหลักในแนวตั้ง ให้กองทัพไทยรับผิดชอบ และใช้ปัญหาเฉพาะตามแนวชายแดนในด้านต่าง ๆ กำหนดหน่วยงานเพิ่มเติม บูรณาการเป็นโครงสร้างแนวนอน ข้อเสนอจาก

การวิจัย เห็นว่า ควรมีสุนัยอำนาจการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยระดับชาติ มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เป็น Single command เพื่อเตรียมความพร้อมและกำหนดยุทธศาสตร์ และมีศูนย์อำนาจการเตรียมความพร้อมด้านการเมืองและความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นองค์กรรองจากระดับชาติ และเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ควรปรับรวม กองอำนาจการปฏิบัติงานนโยบายชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน (กอน.ชท.) กับกองกำลังป้องกันชายแดน เป็น “ศูนย์อำนาจการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดน” โดยปรับข้อกฎหมายระเบียบคำสั่งเดิมที่มีอยู่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนที่ผ่านมา พบว่า การศึกษาวิจัยในภาพรวมเป็นการศึกษาในเชิงข้อเท็จจริงทั้งในเชิงประวัติศาสตร์ และเหตุการณ์ปัจจุบันมากกว่าการศึกษาในเชิงวิพากษ์ทฤษฎี ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะในการศึกษาวิจัยดังกล่าวนี้เป็นการศึกษาวิจัยโดยผู้ปฏิบัติ และโดยพื้นฐานของการศึกษาวิจัยเชิงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศนั้นมักจะเน้นหนักไปที่กระบวนการมากกว่าทางทฤษฎีอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม การศึกษาวิจัยเหล่านี้ต่างพิจารณาตัวแปรต้นที่มีผลต่อความรู้เกี่ยวกับการเมืองและความมั่นคงอาเซียน คือ คุณลักษณะส่วนบุคคล ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ สถานการณ์ปัจจุบัน ความมั่นคง และประชาธิปไตย

2.4 ข้อมูลพื้นฐาน

สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เปิดทำการเรียนการสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรี 4 ปี ใน 2 สาขาวิชาคือ สาขาวิชารัฐศาสตรบัณฑิต (การเมืองการปกครอง) และสาขาวิชารัฐศาสตรบัณฑิต (การเมืองท้องถิ่น) โดยปรับปรุงหลักสูตรจากสาขาวิชาศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) เมื่อภาคการศึกษา 2555 ปัจจุบัน (พ.ศ. 2559) มีนักศึกษาทั้งหมดทั้งภาคการศึกษาปกติ ซึ่งทำการเรียนการสอนในวัน-เวลาราชการ ซึ่งนักศึกษาต้องเข้าฟังบรรยายเต็มเวลา และภาคโครงการการศึกษาเพื่อปวงชน (กศ.ปช.) ซึ่งทำการเรียนการสอนนอกเวลาราชการ (เสาร์-อาทิตย์) ที่นักศึกษามักเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพประจำไม่สามารถศึกษาเต็มเวลาดังเช่นภาคปกติ นักศึกษามีทั้งสิ้น 4 ชั้นปี

เป้าประสงค์ของสาขารัฐศาสตร์คือการผลิตบัณฑิตในสายงานงานด้านฝ่ายปกครอง ได้แก่ ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหาร ปลัดอำเภอ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล นายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด ฯลฯ งานด้านวิชาการ ได้แก่ ครู อาจารย์ นักปรัชญา นักวิชาการ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ศึกษาต่อในระดับมหาบัณฑิต ดุษฎีบัณฑิต ฯลฯ งานทางด้านการเมือง ได้แก่ นักการเมืองระดับท้องถิ่น นักการเมืองระดับชาติ ฯลฯ งานทางด้านภาคเอกชน ได้แก่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล เจ้าหน้าที่

ฝึกอบรม นักบริหาร ฯลฯ งานทางด้านภาคประชาสังคม ได้แก่ นักพัฒนาชุมชน ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) เป็นต้น

นอกจากนี้การพัฒนาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตยังคำนึงถึงสถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม การปกครองของไทยที่มีความหลากหลาย ซึ่งส่งผลให้องค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์ต้องมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและวัฒนธรรม จึงจำต้องมีนักปกครองที่มีความรู้ความเป็นมืออาชีพมีความเข้าใจในผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรม มีคุณธรรม จริยธรรม ที่จะช่วยชี้นำและขับเคลื่อนให้การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไปในรูปแบบที่สอดคล้องและเหมาะสมกับวิถีชีวิตของสังคมไทย ที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่ต้องผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรู้ มีทักษะในการปฏิบัติงาน มีคุณธรรม จริยธรรม และสำนึกในความเป็นพลเมืองที่ดี เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศ

จากร่างหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ระบุว่า การปรับปรุงหลักสูตรฯ เป็นผลจากสถานการณ์การพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ที่ตามกรอบแนวคิดและหลักการของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่ประเทศไทยจะยังคงประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับสถานการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน สาขาวิชารัฐศาสตร์จึงจำเป็นต้องเตรียมพร้อมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของการเมืองการปกครอง โดยจะต้องมีการบริหารจัดการองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ ทั้งการพัฒนาหรือสร้างองค์ความรู้ รวมถึงการประยุกต์ใช้ศาสตร์และศิลป์ทางรัฐศาสตร์ ผสมผสานร่วมกับจุดแข็งทางการเมืองการปกครองของประเทศ

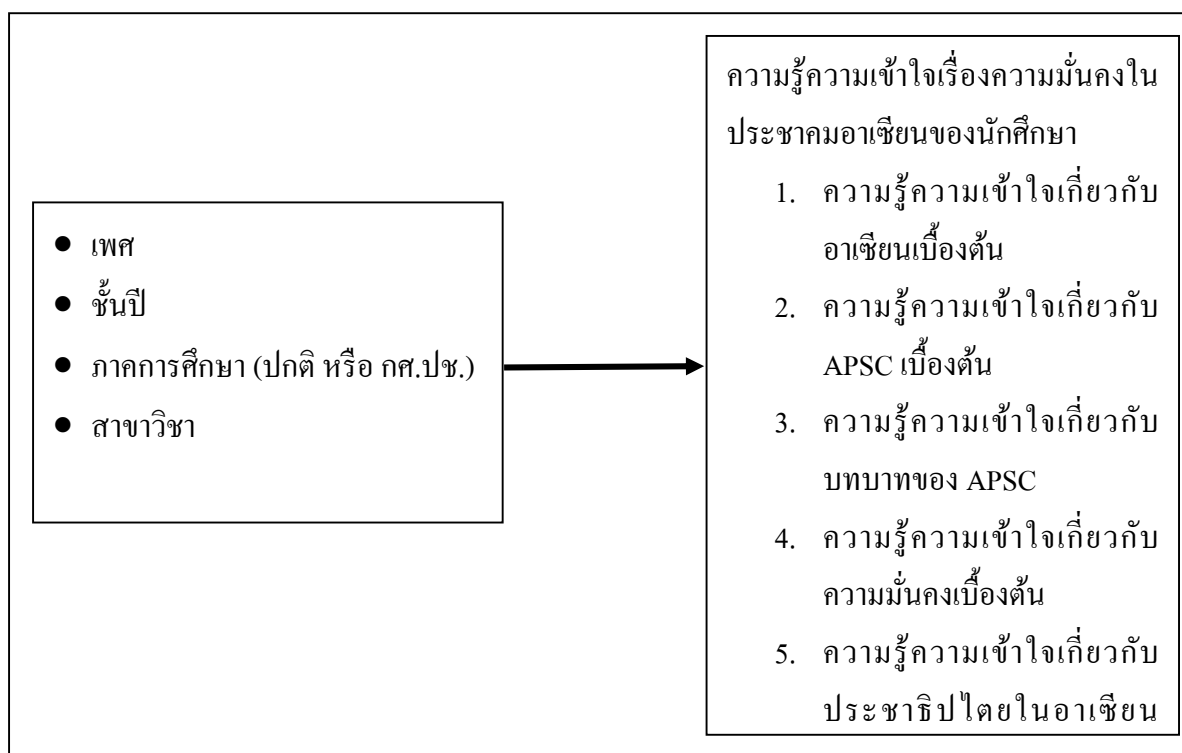
ในส่วนของสาขาวิชารัฐศาสตร์ มีหน้าที่หลักในการผลิตบัณฑิตเข้าสู่ภาคราชการ ภาครัฐวิสาหกิจ องค์กรอิสระ และองค์กรอื่นในกำกับของรัฐ ขณะเดียวกันกับที่ผลิตบัณฑิตเข้าสู่ภาคเอกชนเป็นจำนวนมากเช่นกัน ดังนั้น การปรับปรุงเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรในระยะเวลาที่กำหนดเพื่อให้หลักสูตรตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งสอดคล้องต่อนโยบายในการพัฒนาประเทศในระยะยาวของทุกรัฐบาล แต่จากการที่สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม การปกครองของไทยที่มีความหลากหลายมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้องค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์ต้องมีการ

ปรับปรุงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและวัฒนธรรม จึงต้องมีนักปกครองที่มีความรู้ความเป็นมืออาชีพมีความเข้าใจในผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรม มีคุณธรรม จริยธรรม ที่จะช่วยชี้นำและขับเคลื่อนให้การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไปในรูปแบบที่สอดคล้องและเหมาะสมกับวิถีชีวิตของสังคมไทย ที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในร่างหลักสูตรดังกล่าวจึงมีการเพิ่มสาขาการระหว่างประเทศเพื่อตอบโจทย์ดังกล่าวโดยขยายเพิ่มรายวิชาต่างๆเกี่ยวกับการเมือง การปกครองระหว่างประเทศที่มีอยู่เดิมให้ครอบคลุมและสอดคล้องมากขึ้นโดยสร้างจุดเน้นไปที่ประชาคมอาเซียนเป็นสำคัญ

2.5 กรอบการวิจัย

จากการศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับตัวแบบต่างที่ใช้วัดแนวโน้มทางอุดมการณ์ ผู้วิจัยสร้างกรอบการวิจัยได้ดังนี้

รูปที่ 1 กรอบการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการวิจัยเรื่องการยกระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียนของนักศึกษา : กรณีศึกษาสาขารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชา รัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ภาคการศึกษาปกติ และ กศ.ปช. ซึ่งในปัจจุบันมีนักศึกษารัฐศาสตร์บัณฑิตอยู่ทั้งหมด 4 ชั้นปี นักศึกษาที่ยังลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2558 มีจำนวน 771 (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน , 2559) ซึ่งจำแนกได้ดังนี้

รุ่น	ภาคปกติ	กศ.ปช.	รวม
55 (ปี 4)	151	54	205
56 (ปี 3)	156	53	190
57 (ปี 2)	136	49	185
58 (ปี 1)	110	81	191
รวม			771

ตารางที่ 1 จำนวนนักศึกษาจำแนกตามชั้นปี และภาคการศึกษา

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจจำนวน 100 ข้อ เป็นแบบ 2 ตัวเลือก (ถูก-ผิด) โดยแบ่งข้อสอบออกเป็น 5 ด้าน ด้านละ 20 ข้อ ในแต่ละด้านแบ่งเป็นการพิจารณาความรู้ความเข้าใจด้านละ 4 กลุ่มระดับความรู้ ซึ่งแต่ละกลุ่มระดับความรู้จะมี 5 ข้อ ดังนี้

ด้านที่ 1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนเบื้องต้น แบ่งเป็น

- 1.1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับอาเซียน (define / know-what) ข้อ 1 - 5
- 1.2 บริบทสภาพแวดล้อมอาเซียน (capture / create / know-how) ข้อ 6 - 10

- 1.3 ความแตกต่างทางบริบทระหว่างอาเซียนกับการรวมตัวรูปแบบอื่น (distill / know-why) ข้อ 11 - 15
- 1.4 ประสิทธิภาพและความเป็นไปได้ของประชาคมอาเซียน (use /share / care-why) ข้อ 16 – 20

ด้านที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนเบื้องต้น

- 2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (define / know-what) ข้อ 21 - 25
- 2.2 ทฤษฎีที่สัมพันธ์กับบริบทสภาพแวดล้อมประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนที่เป็นจริง (capture / create / know-how) ข้อ 26 - 30
- 2.3 ความแตกต่างทางบริบทระหว่างประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนกับการรวมตัวรูปแบบอื่น (distill / know-why) ข้อ 31 - 35
- 2.4 ประสิทธิภาพและความเป็นไปได้ของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (use /share / care-why) ข้อ 36 - 40

ด้านที่ 3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

- 2.6 ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (define / know-what) ข้อ 41 - 45
- 2.7 ทฤษฎีที่สัมพันธ์กับบริบทสภาพแวดล้อมประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนที่เป็นจริงที่มีผลต่อบทบาทหน้าที่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (capture / create / know-how) ข้อ 46 - 50
- 2.8 ความแตกต่างของบทบาทหน้าที่ระหว่างประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนกับการรวมตัวรูปแบบอื่น (distill / know-why) ข้อ 51 - 55
- 2.9 ประสิทธิภาพและความเป็นไปได้ของการดำเนินบทบาทประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (use /share / care-why) ข้อ 56 - 60

ด้านที่ 4 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคงเบื้องต้น

- 4.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความมั่นคงเบื้องต้น (define / know-what) ข้อ 61 - 65
- 4.2 ทฤษฎีที่ความมั่นคงกับบริบทสภาพแวดล้อมอาเซียนที่เป็นจริง (capture / create / know-how) ข้อ 66 - 70

4.3 ความแตกต่างทางบริบทระหว่างความมั่นคงอาเซียนกับความมั่นคงรูปแบบอื่น (distill / know-why) ข้อ 71 - 75

4.4 ประสิทธิภาพและความเป็นไปได้ของความมั่นคงในประชาคมอาเซียน (use /share / care-why) ข้อ 76 - 80

ด้านที่ 5 วัฒนธรรมการเมืองประชาธิปไตยในอาเซียนเบื้องต้น

5.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับประชาธิปไตยในอาเซียนเบื้องต้น (define / know-what) ข้อ 81 - 85

5.2 ทฤษฎีที่ความมั่นคงกับบริบทสภาพแวดล้อมอาเซียนที่เป็นจริง จริง (capture / create / know-how) ข้อ 86 - 90

5.3 ความแตกต่างทางบริบทระหว่างประชาธิปไตยอาเซียนกับโลก (distill / know-why) ข้อ 91 - 95

5.4 ประสิทธิภาพและความเป็นไปได้ของประชาธิปไตยอาเซียน (use /share / care-why) ข้อ 96 - 100

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.3.1 การวิเคราะห์ตัวแปรข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา ได้แก่ เพศ, ชั้นปี, ภาคการศึกษา, และ สาขาใช้สถิติบรรยาย คือ การแจกแจงความถี่ (f) และค่าร้อยละ (p) โดยสูตรการคำนวณข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษามี ดังนี้

$$P = \left(\frac{f}{N} \right) 100$$

เมื่อ P คือ ค่าร้อยละ

f คือ ความถี่ (คน) ของตัวแปรเพศ, ชั้นปี, ภาคการศึกษา, หรือสาขา

N คือ ประชากรนักศึกษาสาขารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในพื้นที่คือ 771 คน

3.3.2 การวิเคราะห์ห้ตัวแปรความรู้ความเข้าใจของนักศึกษา ใช้สถิติบรรยาย คือ การแจกแจงความถี่ (f) และค่าร้อยละ (p) โดยสูตรการคำนวณความรู้ความเข้าใจของนักศึกษา มีดังนี้

3.3.2.1 ภาพรวมความรู้ความเข้าใจของนักศึกษา

$$\bar{X} = \left(\frac{\sum x f}{N(100)} \right) 100 \quad \text{หรือ} \quad \bar{X} = \frac{\sum x f}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ คือ ภาพรวมความรู้ความเข้าใจของนักศึกษา

f คือ ความถี่ของคะแนน ที่นักศึกษาทำข้อสอบได้ ซึ่งมีคะแนนเต็ม 100 คะแนน

n คือ ความถี่ (จำนวนคน) ของประชากรนักศึกษาศาขารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในที่นี้คือ 771 คน

N คือ ประชากรนักศึกษาศาขารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในที่นี้คือ 771 คน

3.3.2.2 ความรู้ความเข้าใจรายด้านของนักศึกษา

$$\left(\frac{\sum n f}{N(25)} \right) 100 \quad \text{หรือ} \quad \left(\frac{\sum n f}{N} \right) 4$$

เมื่อ $\bar{X}$ คือ ความรู้ความเข้าใจรายด้านของนักศึกษา

f คือ ความถี่ของคะแนน ที่นักศึกษาทำข้อสอบได้แยกพิจารณาในแต่ละด้าน ซึ่งแต่ละด้านมีคะแนนเต็ม 25 คะแนน

n คือ ความถี่ (จำนวนคน) ของประชากรนักศึกษาศาขารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในที่นี้คือ 771 คน

N คือ ประชากรนักศึกษาศาขารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในที่นี้คือ 771 คน

3.3.3 การแปลความข้อมูล ใช้เกณฑ์ตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เรื่อง เกณฑ์การประเมินผลตามข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ว่าด้วยการประเมินผลการศึกษา ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2554 ดังนี้

เกรด	ระดับคะแนน
A	80 – 100
B+	75 – 79
B	70 – 74
C+	65 – 69
C	60 – 64
D+	55 – 59
D	50 – 54
E	0 - 49

และแปลความตาม ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2554 หมวด 4 การวัดผล การประเมินผลการศึกษา และการให้เกียรติยศ ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย	ค่าระดับคะแนน
A	ดีเยี่ยม	4.00
B+	ดีมาก	3.50
B	ดี	3.00
C+	ดีพอใช้	2.50
C	พอใช้	2.00
D+	อ่อน	1.50
D	อ่อนมาก	1.00
E	ตก	0.00

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการยกระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียนของนักศึกษา : กรณีศึกษาสาขารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนของนักศึกษา และเพื่อหาแนวทางยกระดับความรู้ความเข้าใจในประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียนของนักศึกษาเพื่อเตรียมพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ข้อมูลการตอบแบบสอบถามของนักศึกษาสามารถจำแนกได้ดังนี้

4.1 ร้อยละของประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชา รัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ภาคการศึกษาปกติ และ กศ.ปช. ใน 2 สาขา คือ สาขาการเมืองการปกครอง และสาขาการเมืองท้องถิ่น ซึ่งในปัจจุบันมีนักศึกษารัฐศาสตร์บัณฑิตอยู่ทั้งหมด 4 ชั้นปี นักศึกษาที่ยังลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2557 นักศึกษาที่ยังลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2558 มีจำนวน 771 (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน , 2559) ซึ่งมีค่าร้อยละของข้อมูลพื้นฐานต่างๆดังนี้

ตารางที่ 2 ร้อยละจำนวนของนักศึกษาต่อประชากรทั้งหมดจำแนกตามชั้นปี

ชั้นปี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปี 4	205	26.59
ปี 3	190	24.64
ปี 2	185	24.00
ปี 1	191	24.77

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่าเพื่อจำแนกตามชั้นปีจะพบว่าร้อยละจำนวนของนักศึกษาทั้ง 4 ชั้นปี จะมีจำนวนใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตามก็จะได้พบว่าจำนวนนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์มีจำนวนลดลงเล็กน้อย หากเทียบกับจำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 4

ตารางที่ 3 ร้อยละจำนวนของนักศึกษาต่อประชากรทั้งหมดจำแนกตามภาคการศึกษา

ภาคฯ ชั้นปี	ภาคปกติ		กศ.ปช.	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปี 4	151	19.58	54	07.03
ปี 3	156	20.23	53	06.87
ปี 2	136	17.64	49	06.36
ปี 1	110	14.26	81	10.51

จากตารางที่ 3 นักศึกษาภาคปกติมีมากกว่านักศึกษาภาค กศ.ปช. ประมาณ 3 เท่า แต่ก็เป็นเรื่องปกติที่นักศึกษาภาค กศ.ปช. จะมีจำนวนน้อยกว่าอยู่แล้ว ด้านร้อยละของนักศึกษาภาคปกติในปี 2 – 4 ปีมีใกล้เคียงกัน แต่ปี 1 มีจำนวนลดลง และร้อยละของนักศึกษาภาค กศ.ปช. ในปี 2 – 4 มีใกล้เคียงกันเช่นกัน แต่ปี 1 มีมากกว่าชั้นปีอีกประมาณ 2 เท่า เมื่อพิจารณาจำนวนของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาปี 3 และ ปี 4 ของแต่ละภาคการศึกษามีใกล้เคียงกัน และนักศึกษาปี 3 มีจำนวนมากที่สุด

4.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียนของนักศึกษา

ผลการวิจัยระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียนของนักศึกษา : กรณีศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ขอจำแนกออกเป็นภาพรวมและรายด้าน เป็นตาราง ดังนี้

ตารางที่ 4 ร้อยละคะแนนความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาและค่าระดับคะแนน

ความรู้ความเข้าใจ	ร้อยละ	ค่าระดับ คะแนน
ภาพรวม ความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียน ของนักศึกษา	63.76	2.00
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนเบื้องต้น	75.12	3.50
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมการเมืองและความมั่นคง อาเซียนเบื้องต้น	53.65	1.00
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของประชาคม การเมืองและความมั่นคงอาเซียน	47.97	0.00
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคงเบื้องต้น	46.56	0.00
ด้านวัฒนธรรมการเมืองประชาธิปไตยในอาเซียนเบื้องต้น	61.84	2.00

จากตารางพบว่า ภาพรวมความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียนของนักศึกษานั้นอยู่ในระดับ ดี (2.50) แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจดีที่สุดคือด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนเบื้องต้น ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก (3.50) ซึ่งน่าจะเป็นเพราะในสาขาวิชารัฐศาสตร์มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนให้กับนักศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นปีที่ 2 อีกทั้งนักศึกษาน่าจะมีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนมาก่อนแล้วในระดับมัธยมศึกษา

ส่วนด้านวัฒนธรรมการเมืองประชาธิปไตยในอาเซียนเบื้องต้น นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในระดับพอใช้ (2.00) ซึ่งน่าจะเป็นเพราะเมื่อนักศึกษาจะมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยซึ่งเป็นหัวข้อสำคัญหัวข้อหนึ่งที่บรรยายกันโดยปกติในสาขาวิชารัฐศาสตร์ แต่สำหรับความรู้เรื่องประชาธิปไตยอาเซียนนั้นเป็นเรื่องที่เป็นทางเทคนิค และมีความแตกต่างจากแนวคิดประชาธิปไตยทางทฤษฎีอยู่มากพอสมควร การขาดความรู้ความเข้าใจในเชิงเทคนิคสะท้อนอย่างชัดเจนในความรู้ความเข้าใจด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนเบื้องต้นที่นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในระดับอ่อนมาก (1.00) และยิ่งความรู้ความเข้าใจในเชิงเทคนิคมากยิ่งขึ้น ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน และด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคงเบื้องต้นนี้นักศึกษาแม้จะมีรู้ความเข้าใจอยู่แต่ผลคะแนนก็อยู่ในระดับตก (0.00)

ตารางที่ 5 ร้อยละคะแนนความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาและค่าระดับคะแนน
เมื่อพิจารณาตัวแปรต้นทุกตัว

ตัวแปรต้น ความรู้ความเข้าใจ	เพศ		ชั้นปี		ภาคฯ		สาขาฯ	
	ร้อยละ	ค่าระดับคะแนน	ร้อยละ	ค่าระดับคะแนน	ร้อยละ	ค่าระดับคะแนน	ร้อยละ	ค่าระดับคะแนน
ภาพรวม ความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียนของนักศึกษา	59.16	2.00	63.78	2.50	59.11	2.00	64.99	2.50
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนเบื้องต้น	66.67	2.50	64.78	2.50	57.04	1.50	59.39	2.00
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนเบื้องต้น	49.50	0.00	45.67	0.00	40.65	0.00	48.69	0.00
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน	47.13	0.00	44.76	0.00	41.24	0.00	45.06	0.00
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคงเบื้องต้น	44.97	0.00	33.33	0.00	30.37	0.00	46.87	0.00

ด้านวัฒนธรรม								
การเมือง								
ประชาธิปไตยใน	68.52	2.50	46.23	0.00	48.69	0.00	61.03	2.00
อาเซียนเบื้องต้น								

จากตารางเมื่อพิจารณาตัวแปรต้นทุกตัวพบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนเบื้องต้น ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน และ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคงเบื้องต้น นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในภาพรวมอยู่ในระดับตก (0.00) ทั้งหมด ซึ่งให้เห็นว่าความรู้ความเข้าใจในด้านดังกล่าวเป็นส่วนสำคัญที่จะต้องนำมาพิจารณาในการยกระดับความรู้ความเข้าใจต่อไป ส่วนภาพรวม ความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียนของนักศึกษา และด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนเบื้องต้นถือว่าความรู้ความเข้าใจอยู่ในเกณฑ์พอใช้ (2.00) และเพื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับตารางที่ 4 จะพบว่ามีผลสอดคล้องกันในเหตุผลว่านักศึกษาน่าจะมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในทั้ง 2 ด้านมาก่อน แต่เมื่อต้องตอบคำถามในเชิงเทคนิคนักศึกษาจะขาดความรู้ความเข้าใจ

ตารางที่ 6 ร้อยละคะแนนความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาและการแปลความคะแนน
เมื่อพิจารณาตัวแปรเพศ

เพศ \ ความรู้ความเข้าใจ	ชาย		หญิง	
	ร้อยละ	ค่า ระดับ คะแนน	ร้อยละ	ค่า ระดับ คะแนน
ภาพรวม ความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงใน ประชาคมอาเซียนของนักศึกษา	54.54	1.50	63.79	2.00
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนเบื้องต้น	66.67	2.50	70.11	3.00
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมการเมือง และความมั่นคงอาเซียนเบื้องต้น	47.62	0.00	54.76	1.50
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน	50.17	1.00	42.33	0.00
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคง เบื้องต้น	33.75	0.00	54.24	1.50
ด้านวัฒนธรรมการเมืองประชาธิปไตยในอาเซียน เบื้องต้น	59.16	2.00	78.43	3.50

เมื่อพิจารณาตัวแปรเพศ พบว่า ภาพรวม ความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียนของนักศึกษาหญิงดีกว่านักศึกษาชาย แต่ก็ยังมีความรู้ความเข้าใจในระดับพอใช้ (2.00) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาหญิงมีมากกว่านักศึกษาชายทุกด้าน แต่ก็อยู่ในระดับแตกต่างกันมาก ยกเว้น ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนที่นักศึกษาชายมีมากกว่านักศึกษาหญิง แต่ความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับอ่อนมาก (1.00) ที่เป็นดังนี้อาจเป็นเพราะโดยทั่วไปแล้วนักศึกษาหญิงมักมีความกระตือรือร้นมากกว่านักศึกษาชาย (พัชชา เลือดชัยพฤกษ์ และ พิสิษฐกุล แก้วงาม, 2558) แต่การที่นักศึกษาชายมีความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงกว่านักศึกษาหญิงอาจเป็นเพราะนักศึกษาชายจำนวนมากได้เรียนรู้วิชาทหารมาบ้างจากการเรียน

รักษาดินแดนหรืออาจเป็นเพราะนักศึกษาชายให้ความสนใจเกี่ยวกับความมั่นคงมากกว่า
นักศึกษาหญิง

ตารางที่ 7 ร้อยละคะแนนความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาและการแปลความคะแนน
เมื่อพิจารณาตัวแปรชั้นปี

ชั้นปี ความรู้ความเข้าใจ	4		3		2		1	
	ร้อยละ	ค่าระดับคะแนน	ร้อยละ	ค่าระดับคะแนน	ร้อยละ	ค่าระดับคะแนน	ร้อยละ	ค่าระดับคะแนน
ภาพรวม ความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียนของนักศึกษา	62.23	2.00	67.54	2.50	77.82	3.50	54.76	1.50
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนเบื้องต้น	65.76	2.50	51.12	1.00	70.11	3.00	64.75	2.50
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนเบื้องต้น	47.89	0.00	47.12	0.00	48.98	0.00	34.11	0.00
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน	43.45	0.00	41.35	0.00	50.54	1.00	42.33	0.00

ด้านความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับความ มั่นคงเบื้องต้น	35.78	0.00	32.11	0.00	30.98	0.00	29.76	0.00
ด้านวัฒนธรรม การเมือง ประชาธิปไตยใน อาเซียนเบื้องต้น	49.76	0.00	51.65	1.00	54.72	1.50	42.65	0.00

เมื่อพิจารณาตัวแปรชั้นปี พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จะเป็นชั้นปีที่มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ทั้งในภาพรวมความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียนของนักศึกษา และด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนเบื้องต้น ที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับ ดีมาก (3.50) และดี (3.00) ตามลำดับ อาจเพราะในช่วงชั้นปีที่ 2 นักศึกษาเพิ่งจะได้เรียนวิชาการเมืองระหว่างประเทศ และวิชาการเมืองการปกครองในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทำให้มีความรู้ความเข้าใจดีกว่า เห็นได้ชัดจากการที่ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เปรียบเทียบกับชั้นปีที่ 1 สูงขึ้นทั้งหมด แต่เมื่อชั้นปีที่สูงขึ้นไป นักศึกษาต้องเรียนหลายวิชาทำให้ความใส่ใจในการหาความรู้ความเข้าใจเฉพาะเรื่องลดลง(พัชยา เลือดชัยพฤกษ์ และ พิธิษฐีกุล แก้วงาม, 2558))

ตารางที่ 8 ร้อยละคะแนนความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาและการแปลความคะแนน
เมื่อพิจารณาตัวแปรภาคการศึกษา

ความรู้ความเข้าใจ ภาคการศึกษา	ปกติ		กศ.ปช.	
	ร้อยละ	ค่า ระดับ คะแนน	ร้อยละ	ค่า ระดับ คะแนน
ภาพรวม ความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงใน ประชาคมอาเซียนของนักศึกษา	63.75	2.00	52.63	1.00
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนเบื้องต้น	78.81	3.50	52.89	1.00
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมการเมือง และความมั่นคงอาเซียนเบื้องต้น	51.61	1.00	32.98	0.00
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน	41.84	0.00	40.66	0.00
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคง เบื้องต้น	48.99	0.00	45.83	0.00
ด้านวัฒนธรรมการเมืองประชาธิปไตยในอาเซียน เบื้องต้น	59.55	2.00	50.11	1.00

เมื่อพิจารณาตัวแปรภาคการศึกษา พบว่า นักศึกษาภาคปกติมีความรู้ความเข้าใจมากกว่า นักศึกษาภาค กศ.ปช. ทั้งโดยรวมและรายด้าน แม้ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน และด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคงเบื้องต้น จะตก (0.00) ทั้งสองภาคการศึกษาก็ตาม ทั้งนี้อาจเพราะในระบบการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน นั่น คือ ภาคกศ.ปช. จัดการเรียนการสอนในวันเสาร์และอาทิตย์ และถูกออกแบบมาเพื่อให้ผู้ที่ประกอบ อาชีพอยู่แล้วได้เข้าศึกษาหาความรู้ นักศึกษาเหล่านี้จึงมีประสบการณ์จากการทำงาน มากกว่า นักศึกษาภาคปกติ และมีเรื่องต้องรับผิดชอบมากกว่า จึงอาจทำให้การมุ่งใส่ใจแต่เพียงความรู้ความ เข้าใจยังทำไม่ได้เต็มที่ (พัชยา เลือคชัยพุกษ์ และ พิธิษฐีกุล แก้วงาม, 2558)

**ตารางที่ 9 ร้อยละคะแนนความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาและการแปลความคะแนน
เมื่อพิจารณาตัวแปรสาขาวิชา**

สาขาวิชา ความรู้ความเข้าใจ	ปกครอง		ท้องถิ่น	
	ร้อยละ	ค่า ระดับ คะแนน	ร้อยละ	ค่า ระดับ คะแนน
ภาพรวม ความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงใน ประชาคมอาเซียนของนักศึกษา	62.13	2.00	67.84	2.50
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนเบื้องต้น	65.66	2.50	53.11	1.00
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมการเมือง และความมั่นคงอาเซียนเบื้องต้น	54.72	1.50	42.65	0.00
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน	47.09	0.00	43.68	0.00
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคง เบื้องต้น	50.17	1.00	42.33	0.00
ด้านวัฒนธรรมการเมืองประชาธิปไตยในอาเซียน เบื้องต้น	59.44	2.00	63.79	2.00

จากตาราง เมื่อพิจารณาตัวแปรสาขาการศึกษาพบว่านักศึกษาสาขาการเมืองการปกครอง และสาขาการเมืองท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจทั้งภาพรวมและรายด้านค่อนข้างใกล้เคียงกันด้าน และผลทางสถิติชี้ว่าในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน เบื้องต้นด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคงเบื้องต้นและ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่ของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน นักศึกษามีร้อยละของคะแนนน้อย ที่สุดคือตก (0.00) ทั้งสองสาขาวิชา สอดคล้องกับตารางที่ผ่านมา

ตารางที่ 10 ร้อยละคะแนนความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาและการแปลความคะแนน
เมื่อพิจารณารายกลุ่มระดับความรู้

กลุ่มระดับความรู้	ร้อยละ	ค่า ระดับ คะแนน
ความรู้ที่ต้องการใช้ (define) เป็นความรู้เชิงทฤษฎีล้วนๆ (know-what)	79.62	3.50
การเสาะหา และยึดกุมพัฒนาขีดความสามารถ ความรู้ (capture) สร้างความรู้ ในมุมมองเดิม ความรู้จะต้องสร้างโดยผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ ใน มุมมองใหม่ ความรู้เกิดขึ้นทุกจุดของการทำงาน โดยทุกคนที่ทำงาน เป็น ความรู้ที่ฝังอยู่ในสมอง (create) เป็นความรู้ที่มีทั้งเชิงทฤษฎี และเชิงบริบท สามารถปรับให้เข้ากับ สภาพแวดล้อม (know-how)	78.13	3.50
การกลั่นกรอง ความรู้บางอย่าง เป็นสิ่งล้ำสมัย บางอย่างเป็นสิ่งที่ไม่ เหมาะสม กับบริบท หรือสภาพแวดล้อม(distill) เป็นความรู้ในระดับที่อธิบายเหตุผลได้ ว่าทำไมความรู้นั้นๆ จึงใช้ได้ผล ในบริบทหนึ่ง แต่ใช้ไม่ได้ผลในอีกบริบทหนึ่ง (know-why)	44.33	0.00
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (share) ประยุกต์ใช้ความรู้ ทำให้เกิดผลจากการใช้ความรู้ เพื่อพัฒนา (use) เป็นความรู้ในระดับคุณค่า ความเชื่อ ซึ่งจะเป็แรงขับเคลื่อนมาจากภายใน จิตใจ ให้ต้องกระทำสิ่งนั้นๆ เมื่อเผชิญสถานการณ์ ผ่านกิจกรรมการจัดการ เพื่อให้มีการนำความรู้ มาใช้ประโยชน์ (care-why)	54.68	1.00

จากตารางพบว่า นักศึกษามีความรู้ในด้านทฤษฎี และความสามารถในการปรับทฤษฎีมาใช้มากที่สุดอยู่ในระดับ ดีมาก แต่ นักศึกษาไม่สามารถกลั่นกรองความรู้เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ได้ ซึ่งมีระดับความรู้ในระดับ ตก แต่นักศึกษากลับมีความสามารถที่จะต่อยอดพัฒนาความรู้ได้ แต่ก็ยังมีระดับความรู้ในระดับ อ่อนมาก ซึ่งชี้ให้เห็นว่านักศึกษานั้นแม้จะมีความแม่นยำทางทฤษฎี แต่กลับขาดความสามารถในการกลั่นกรองและประยุกต์ใช้ความรู้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการวิจัยเรื่องการยกระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียนของนักศึกษา : กรณีศึกษาสาขารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์จากประชากรนักศึกษาจำนวน 771 คน มีวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย คือ

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนของนักศึกษา
2. เพื่อหาแนวทางยกระดับความรู้ความเข้าใจในประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียนของนักศึกษาเพื่อเตรียมพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

จากการวิจัย ได้ผลดังนี้

5.1 ความรู้ความเข้าใจในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนของนักศึกษา

ภาพรวมความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียนของนักศึกษานั้นอยู่ในระดับ ดีพอใช้ แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจดีที่สุดคือด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนเบื้องต้น ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งน่าจะเป็นเพราะในสาขาวิชารัฐศาสตร์มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนให้กับนักศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นปีที่ 2 อีกทั้งนักศึกษาน่าจะมีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนมาก่อนแล้วในระดับมัธยมศึกษา

ส่วนด้านวัฒนธรรมการเมืองประชาธิปไตยในอาเซียนเบื้องต้น นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในระดับพอใช้ ซึ่งน่าจะเป็นเพราะเมื่อนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตย ซึ่งเป็นหัวข้อสำคัญหัวข้อหนึ่งที่บรรยายกันโดยปกติในสาขาวิชารัฐศาสตร์ แต่สำหรับความรู้เรื่องประชาธิปไตยอาเซียนนั้นเป็นเรื่องที่เป็นทางเทคนิค และมีความแตกต่างจากแนวคิดประชาธิปไตยทางทฤษฎีอยู่มากพอสมควร การขาดความรู้ความเข้าใจในเชิงเทคนิคสะท้อนอย่างชัดเจนในความรู้ความเข้าใจด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนเบื้องต้นที่นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในระดับอ่อนมาก และยังความรู้ความเข้าใจในเชิงเทคนิคมากมายด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน และ

ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคงเบื้องต้นนั้นนักศึกษาแม้จะมีความรู้ความเข้าใจอยู่แต่ผลคะแนนก็อยู่ในระดับตก

เมื่อพิจารณาตัวแปรต้นทุกตัวพบว่า ไม่ว่าจะเป็นเพศ, ชั้นปี, ภาควิชาการศึกษา, และสาขาวิชา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชากรการเมืองและความมั่นคงอาเซียนเบื้องต้น บทบาทหน้าที่ของประชากรการเมืองและความมั่นคงอาเซียน และ ความมั่นคงเบื้องต้น นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในภาพรวมอยู่ในระดับตก ทั้งหมด ส่วนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนเบื้องต้นถือว่าความรู้ความเข้าใจอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาตัวแปรเพศ พบว่า ภาพรวม ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาหญิงดีกว่านักศึกษาชายทุกด้าน แต่ก็ยังมีความรู้ความเข้าใจในระดับพอใช้ ยกเว้นด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของประชากรการเมืองและความมั่นคงอาเซียนที่นักศึกษาชายมีมากกว่านักศึกษาหญิง แต่ก็อยู่ในระดับอ่อนมาก

ตัวแปรชั้นปี พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จะเป็นชั้นปีที่มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ทั้งในภาพรวมและรายด้าน อาจเพราะในช่วงชั้นปีที่ 2 นักศึกษาเพิ่งจะได้เรียนวิชาการเมืองระหว่างประเทศ และวิชาการเมืองการปกครองในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่น่าสนใจคือความรู้ความเข้าใจเมื่อเปรียบเทียบค่าระดับคะแนนกับชั้นปีที่ 1 สูงขึ้นทั้งหมดทุกด้าน แต่เมื่อชั้นปีที่สูงขึ้น นักศึกษาต้องเรียนหลายวิชาทำให้ความใส่ใจในการหาความรู้ความเข้าใจเฉพาะเรื่องลดลงทุกด้าน

นักศึกษาภาคปกติมีความรู้ความเข้าใจมากกว่านักศึกษาภาค กศ.ปช. ทั้งโดยรวมและรายด้าน ส่วนสาขาการศึกษาพบว่านักศึกษาสาขาการเมืองการปกครอง และสาขาการเมืองท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจทั้งภาพรวมและรายด้านค่อนข้างใกล้เคียงกันด้านและผลทางสถิติชี้ว่าในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชากรการเมืองและความมั่นคงอาเซียนเบื้องต้นด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคงเบื้องต้นและ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของประชากรการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

5.2 แนวทางยกระดับความรู้ความเข้าใจในประชากรการเมืองความมั่นคงอาเซียนของนักศึกษาเพื่อเตรียมพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

เมื่อพิจารณาความรู้ความเข้าใจความรู้เกี่ยวกับการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ด้านละ 4 กลุ่มความรู้ ดังนี้

ด้านที่ 1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนเบื้องต้น แบ่งเป็น ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับอาเซียน (define / know-what) บริบทสภาพแวดล้อมอาเซียน (capture / create / know-how) ความ

แตกต่างทางบริบทระหว่างอาเซียนกับการรวมตัวรูปแบบอื่น (distill / know-why) และ ประสิทธิภาพและความเป็นไปได้ของประชาคมอาเซียน (use /share / care-why)

ด้านที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนเบื้องต้น แบ่งเป็น ทฤษฎีเกี่ยวกับประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (define / know-what) ทฤษฎีที่สัมพันธ์กับบริบทสภาพแวดล้อมประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนที่เป็นจริง (capture / create / know-how) ความแตกต่างทางบริบทระหว่างประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนกับการรวมตัวรูปแบบอื่น (distill / know-why) และ ประสิทธิภาพและความเป็นไปได้ของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (use / share / care-why)

ด้านที่ 3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน แบ่งเป็น ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ประชาคมการเมืองและความมั่นคง (define / know-what) ทฤษฎีที่สัมพันธ์กับบริบทสภาพแวดล้อมประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนที่เป็นจริงที่มีผลต่อบทบาทหน้าที่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (capture / create / know-how) ความแตกต่างของบทบาทหน้าที่ระหว่างประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนกับการรวมตัวรูปแบบอื่น (distill / know-why) และ ประสิทธิภาพและความเป็นไปได้ของการดำเนินบทบาทประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (use / share / care-why)

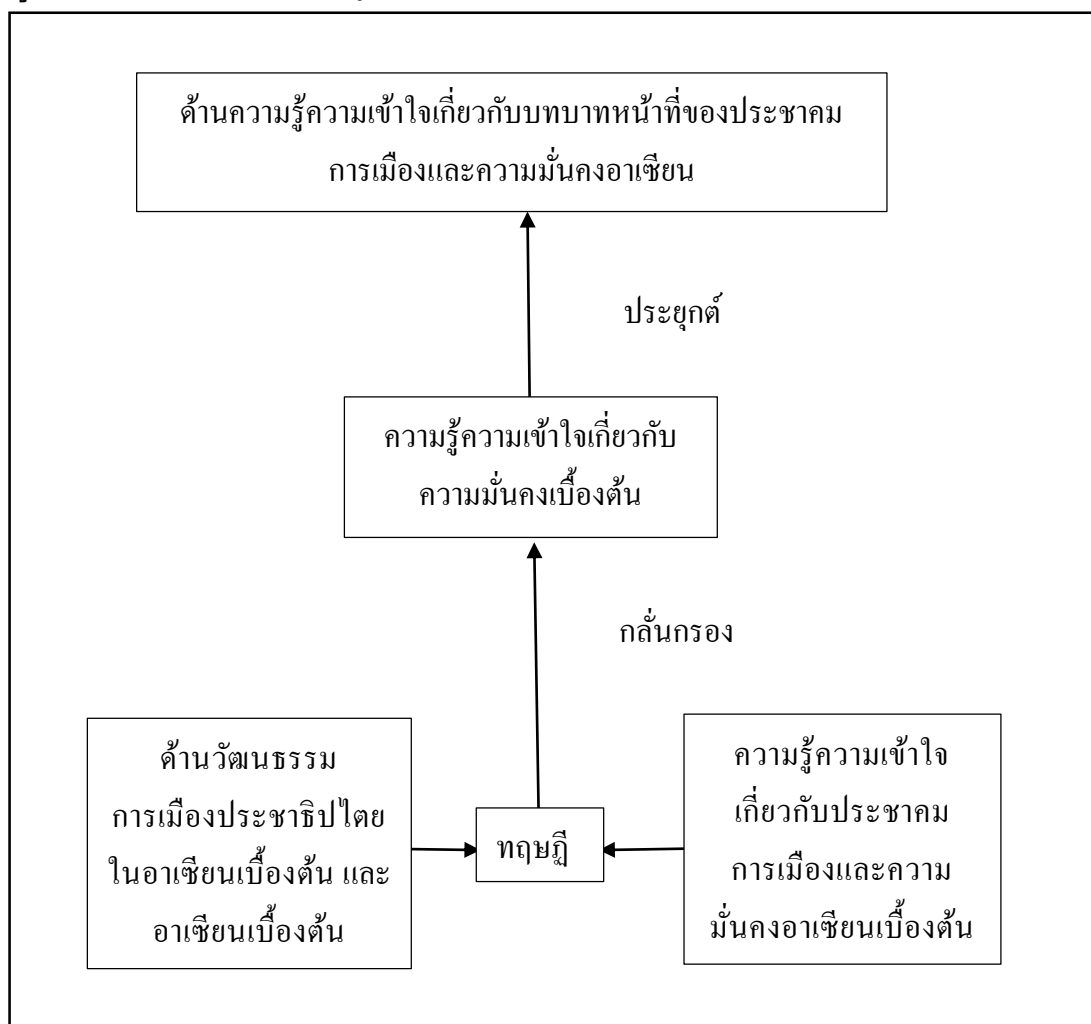
ด้านที่ 4 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคงเบื้องต้น แบ่งเป็น ทฤษฎีเกี่ยวกับความมั่นคงเบื้องต้น (define / know-what) ทฤษฎีที่ความมั่นคงกับบริบทสภาพแวดล้อมอาเซียนที่เป็นจริง (capture / create / know-how) ความแตกต่างทางบริบทระหว่างความมั่นคงอาเซียนกับความมั่นคงรูปแบบอื่น (distill / know-why) และ ประสิทธิภาพและความเป็นไปได้ของความมั่นคงในประชาคมอาเซียน (use /share / care-why)

ด้านที่ 5 วัฒนธรรมการเมืองประชาธิปไตยในอาเซียนเบื้องต้น แบ่งเป็น ทฤษฎีเกี่ยวกับประชาธิปไตยในอาเซียนเบื้องต้น (define / know-what) ทฤษฎีที่ความมั่นคงกับบริบทสภาพแวดล้อมอาเซียนที่เป็นจริง (capture / create / know-how) ความแตกต่างทางบริบทระหว่างประชาธิปไตยอาเซียนกับโลก (distill / know-why) และ ประสิทธิภาพและความเป็นไปได้ของประชาธิปไตยอาเซียน (use /share / care-why)

จะพบว่า จากตารางที่ 4 นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนเบื้องต้น ดีมาก ด้าน วัฒนธรรมการเมืองประชาธิปไตยในอาเซียนเบื้องต้น ดี ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนเบื้องต้น อ่อนมาก และ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน กับ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคงเบื้องต้น อยู่ในระดับตก

หมายความว่า ในการจัดการเรียนการสอนนั้นต้องเน้นหนัก ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน กับ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคงเบื้องต้นเป็นสำคัญที่สุด ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนเบื้องต้น รองลงมา ด้านวัฒนธรรมการเมืองประชาธิปไตยในอาเซียนเบื้องต้น และ อาเซียนเบื้องต้น น้อยที่สุด โดยตัวแบบการยกระดับความรู้ดังกล่าวนี้สามารถปรับใช้โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาตัวแปรต้น เพราะหากพิจารณาร่วมกับตารางที่ 5 ตัวแปรต้นที่มีผลต่อความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองและความมั่นคงอาเซียนนั้นแทบไม่มีผลแตกต่างกันแต่อย่างใด ทั้งนี้จากตารางที่ 10 ยังพบว่า นักศึกษานั้นแม้จะมีความแม่นยำทางทฤษฎี แต่กลับขาดความสามารถในการกลั่นกรองและประยุกต์ใช้ความรู้ หากนำข้อสรุปนี้มาปรับให้เป็นตัวแบบจะเป็นดังนี้

รูปที่ 2 ตัวแบบยกระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียนของนักศึกษา

บรรณานุกรม

- กรมอาเซียน, กระทรวงการต่างประเทศ. (2555). การรับรู้และตระหนักเกี่ยวกับอาเซียนของคนไทย. เข้าถึงได้จาก <http://www.mfa.go.th/asean/th/customize/30637tml>. เมื่อ 26 ก.ค. 2558.
- กรมอาเซียน, กระทรวงการต่างประเทศ. (2557). อุปสรรคของประชาคมความมั่นคงอาเซียน เข้าถึงได้จาก <http://www.mfa.go.th/asean/th/customize/30637tml>. เมื่อ 26 ก.ค. 2558.
- คณะอนุกรรมการพัฒนานิเทศนัศึกษานอกชั้นเรียน เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาเขตภาคกลางเพื่อพัฒนาบัณฑิตอุดมคติ. (2557). กิจกรรมนักศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม. เข้าถึงได้จาก http://jobmarket.co.th/mustKnow/content_detail.php?dd=8376 (ประชาชาติธุรกิจออนไลน์, 3 ก.พ. 2558) http://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1422943845. เมื่อ 26 ก.ค. 2558.
- จิรัชวัลค์ ทรงสุวรรณวิภา. (2555). พัฒนาการของความร่วมมือทางการเมืองและความมั่นคงจากสมาคมอาเซียนสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนกับการแก้ปัญหากรณีพิพาทในภูมิภาค. ดุษฎีนิพนธ์ ปรัชญาดุสิตบัณฑิตสาขาการเมืองมหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พัชยา เลือดชัยพฤกษ์ และพิสิษฐกุล แก้วงาม. (2558). แนวโน้มอุดมการณ์ทางการเมืองของนักศึกษา : กรณีศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. งานวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น งบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ 2559 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- ธนศักดิ์ ปฏิมาประกร. (2557). การบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนของกองทัพไทยภายใต้กระบวนการทัศน์ความมั่นคงใหม่ในบริบทประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน. ดุษฎีนิพนธ์ ปรัชญาดุสิตบัณฑิตสาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนาพร นนทสุตวงศ์. (2556). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของกองทัพไทยในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน : ศึกษาเฉพาะกรณีสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปพน หาญไพบูลย์. (2554). องค์การรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางทะเลภายใต้บริบทประชาคมความมั่นคงอาเซียน. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทรัพยากรเพื่อความมั่นคง มหาวิทยาลัยบูรพา.

มูลนิธิอาเซียน. (2551). **ความมั่นคงอาเซียน**. เข้าถึงได้จาก <http://www.reo8.moe.go.th/index.php/knowledgeasean/420>. เมื่อ 26 ก.ค. 2558.

วิจารณ์ พานิช. (2557). **การจัดการความรู้ คือ อะไร : ไม่ทำไม่รู้**. เข้าถึงได้จาก <http://www.kkh.go.th/blog/showblog.php?blog=KM&ref=6>. เมื่อ 26 ก.ค. 2558.

ศูนย์ข้อมูลอาเซียนกรุงเทพมหานคร. (2557). **คสช. กับภารกิจเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน**. เข้าถึงได้จาก <http://asean.bangkok.go.th/index.php/2014-02-15-14-12-47/2014-02-15-14-14-13/190-2014-08-31-08-31-00>. เมื่อ 26 ก.ค. 2558.

Human Right Watch. (2015). **Our Research Methodology**. Cited by Human Right Watch Website. [<http://www.hrw.org/node/75141>] on April 10, 2015.

Public Outreach and Civil Society Division, the ASEAN Secretariat. (2009). **ASEAN Political-Security Community Blueprint**. ASEAN Secretariat: Jakarta.

The Universal Declaration of Human Rights 1949. Cited by The United Nation Website. [<http://www.un.org/Overview/rights.html>] on April 10, 2015.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

การวิจัยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

เรื่อง การยกระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียนของนักศึกษา :

กรณีศึกษาสาขารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

การวิจัยเรื่องการยกระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียนของนักศึกษา : กรณีศึกษาสาขาวิชา รัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียนของนักศึกษา และเสนอแนวทางการยกระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียนของนักศึกษา ตามแนวคิดการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ผู้วิจัยขอความกรุณานักศึกษาตอบแบบทดสอบด้วยความตั้งใจ และขอขอบคุณนักศึกษาทุกท่านที่ให้ข้อมูลไว้ ณ ที่นี้

พัชยา เลือดชัยพฤกษ์

พิสิษฐกุล แก้วงาม

ผู้วิจัย

ส่วนที่ 1
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง
2. ชั้นปี	☐ ปีที่ 1	☐ ปีที่ 2
	☐ ปีที่ 3	☐ ปีที่ 4
3. ภาคการศึกษา	☐ ภาคปกติ	☐ ภาค กศ.ปช.
4. สาขาวิชา	☐ การเมืองการปกครอง	☐ การเมืองท้องถิ่น

ส่วนที่ 2

ความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียน

คำชี้แจง ข้อคำถามในการวัดความรู้ความเข้าใจเรื่องความมั่นคงในประชาคมอาเซียนมีทั้งหมด 100 ข้อ แต่ละข้อมี 2 ตัวเลือก ขอความกรุณานักศึกษาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่นักศึกษาต้องการตอบ

ลำดับ	ข้อความ	ตัวเลือก	
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนเบื้องต้น		ถูก	ผิด
1.	ชื่อเต็มของ ASEAN คือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้		
2.	ชื่อเต็มของ AEC คือ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน		
3.	ชื่อเต็มของ ASCC คือ ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน		
4.	ชื่อเต็มของ APSC คือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน		
5.	ASEAN ก่อตั้งขึ้นโดยปฎิญญากรุงเทพ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 โดยมีประเทศสมาชิก 5 ประเทศ ประกอบด้วย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย		
6.	ปัจจุบันอาเซียน มีสมาชิก 10 ประเทศ		
7.	เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) เป็นข้อตกลงทางการค้า สำหรับการทำธุรกิจเกี่ยวกับสินค้าที่ผลิตภายในประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหมด		
8.	พันเอก (พิเศษ) ดร. ถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของไทยสมัยรัฐบาลจอมพลถนอม กิตติขจร เป็นผู้วางรากฐานความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการ ก่อตั้ง สมาคมอาเซียน หรือ ASEAN ในปัจจุบัน		
9.	เลขาธิการใหญ่แห่ง ASEAN คนปัจจุบันคือ นาย เล เลื่อง มิน ชาวเวียดนาม		
10.	ASEAN บริหารงานแบบอาศัยความร่วมมือกันระหว่างประเทศสมาชิก ใช้หลักฉันทามติ คงฐานะเท่าเทียมกัน อำนาจอธิปไตย และจะไม่ก้าวล่วงกิจการภายในประเทศระหว่างกัน		
11.	สหภาพยุโรปเป็นต้นแบบของ ASEAN แต่กลับมีการจัดตั้งองค์กรกลางที่มีอำนาจตัดสินใจแทนประเทศสมาชิกภายในขอบอำนาจที่กำหนด และมีผลผูกพันประเทศสมาชิกและต้องปฏิบัติตาม		

12.	ตลาดของธุรกิจอาเซียน อยู่นอกภูมิภาคอาเซียน ทำให้ประเทศต่างๆ ไม่เร่งรัดการเปิดเสรีและรวมกลุ่มระหว่างกัน แต่กลับแข่งขันกันเอง		
13.	มีการตรากฎบัตรอาเซียนขึ้นเป็นกรอบทางสถาบันและกฎหมายอันมีผลใช้บังคับแก่ประเทศต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิก		
14.	ASEAN+3 เป็นกรอบความร่วมมือระหว่าง ASEAN กับ จีน เกาหลีใต้ และ ญี่ปุ่น เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในระดับอนุภูมิภาคเอเชียตะวันออก และเพื่อนำไปสู่การจัดตั้งชุมชนเอเชียตะวันออก (East Asian Community)		
15.	ASEAN +6 คือกรอบความร่วมมือระหว่าง ASEAN กับ ในเอเชียและโอเชียเนีย อีก 6 ประเทศ ได้แก่ จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย อินเดีย และนิวซีแลนด์		
16.	ความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) เป็นกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ระหว่างเขตเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกตั้งขึ้นเพื่อถ่วงดุลอำนาจทางเศรษฐกิจกับกลุ่มสหภาพยุโรป เน้นการเปิดการค้าเสรีและการลงทุน และเป็นเวทีที่ไทยใช้ในการเจรจาทางการค้านอกเหนือจาก AEC		
17.	การประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ 12 (พ.ศ. 2550) ที่ฟิลิปปินส์ เดิมจะจัดที่เมียนมาร์ แต่ถูกกดดันอย่างหนักจากสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป		
18.	ปาปัวนิวกินี เป็นประเทศผู้สังเกตการณ์ ASEAN ตั้งแต่ พ.ศ. 2519 แต่ไม่สามารถเป็นสมาชิกได้ เพราะการรับรองปาปัวนิวกินีมีก่อนการใช้ข้อบังคับใน พ.ศ. 2526 ซึ่งจำกัดให้เฉพาะประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เท่านั้นจึงจะสามารถเป็นสมาชิกได้		
19.	ติมอร์-เลสเต หรือ ติมอร์ตะวันออก ได้สมัครเป็นสมาชิกใหม่ ในอาเซียนเป็นประเทศที่ 11		
20.	ลาวสนับสนุนให้บังกลาเทศเข้ามาเป็นประเทศผู้สังเกตการณ์ในอาเซียน		
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนเบื้องต้น		ถูก	ผิด
21.	ASEAN เป็นผลผลิตจากการเมืองในยุคสงครามเย็น		
22.	ปณิญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ 2” กำหนดให้มีการสร้างประชาคมอาเซียนที่ประกอบไปด้วย 3 เสาหลัก คือ AEC, APSC, และ ASCC		
23.	ในการประชุมสุดยอดอาเซียนที่ อ. ซะอ่า อ. หัวหิน เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 มีการรับรองแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ใน พ.ศ. 2558		

24.	APSC เป็นประชาคมที่ตั้งอยู่บนกฎ กติกา ที่มีค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน		
25.	APSC ยึดหลักสันติ ความมีเสถียรภาพและความยืดหยุ่น มีความรับผิดชอบร่วมกันในมิติด้านความมั่นคง		
26.	การทูตทหารเป็นกลไกหลักของ APSC		
27.	การประชุมระดับรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (ADMM) ที่เป็นกลไกสูงสุดสำหรับ APSC ซึ่งจัดขึ้นทุกปี		
28.	สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEANWFZ) อยู่ระหว่างการหาข้อสรุป และการเจรจากับประเทศผู้มียาหรือนิวเคลียร์ (NWS)		
29.	สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (TAC) ปัจจุบันมีประเทศภาคีทั้งสิ้น 30ประเทศ		
30.	ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 20 เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2554 มีมติให้จัดตั้งสถาบันอาเซียนเพื่อสันติภาพและความสมานฉันท์ เพื่อทำการวิจัยและส่งเสริมการสร้างสันติภาพในอาเซียน		
31.	คณะกรรมการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน มีชื่อย่อว่า AICHR		
32.	อาชญากรรมข้ามชาติ การค้ามนุษย์ การค้าอาวุธ ยาเสพติดและสารตั้งต้น การลักลอบเข้าเมือง การก่อการร้าย เป็นประเด็นปัญหาของ APSC		
33.	หลังปี 2560 ประเทศไทยจะมีแรงงานจาก เมียนมาร์ กัมพูชา และ ลาว ส่วนคนไทย ก็จะไปทำงานหารายได้ที่สูงกว่าในต่างประเทศ เนื่องจากประเทศไทยมีค่าแรงที่สูงกว่า ประเทศในกลุ่ม ASEAN เกือบทุกประเทศ ยกเว้น สิงคโปร์		
34.	ประเทศไทย มีคุณภาพการศึกษาที่ดีใน AEC แต่มีค่าเล่าเรียนที่สูงที่สุด เกือบล้านบาท ต่อคน แต่เมื่อจบปริญญาตรีแล้ว กลับได้เงินเดือนเพียง หมื่นกว่าบาทเท่านั้น		
35.	ปัญหาทะเลจีนใต้ มีมาเลเซีย บรูไน ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม มีปัญหาอยู่กับจีน		
36.	AADMER คือ ข้อตกลงอาเซียนว่าด้วยการจัดการภัยพิบัติและการตอบสนองยามฉุกเฉิน		
37.	คณะมนตรี APSC จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายอาเซียน ประกอบด้วยรัฐมนตรีต่างประเทศของแต่ละประเทศสมาชิก มีหน้าที่หลักคือหาแนวทางพัฒนาความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงของอาเซียน		

38.	มีการส่งเสริมการหารือเพื่อให้ประเทศที่มีความแตกต่างกันทางสังคมและศาสนาสามารถเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และอยู่ด้วยกันได้โดยสันติผ่านกรอบ APSC		
39.	SEAN-FZ คือ สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้		
40.	ZOPFAN คือ ปฏิญญากำหนดให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นเขตแห่งสันติภาพ เสรีภาพ และความมั่นคง		
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน		ถูก	ผิด
41.	APSC มีการสร้างความสัมพันธ์กับประเทศนอกภูมิภาค เพื่อสร้างความร่วมมือด้านการเมืองความมั่นคงที่สมดุลและสร้างสรรค์ระหว่างกัน ผ่านเวทีหารืออาทียุโรป EAS และ ASEAN+3		
42.	การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ARF) ต้องการ ส่งเสริมการสร้างควมไว้วางใจกัน การพัฒนาการทูตเชิงป้องกัน และการแก้ไขความขัดแย้ง		
43.	ARF เป็นเวทีสำหรับปรึกษาหารือ ที่มุ่งส่งเสริมสันติภาพ		
44.	SEAN-FZ ลงนามใน พ.ศ. 2538		
45.	TAC ริเริ่มจัดทำขึ้นโดยประเทศสมาชิกอาเซียน 5 ประเทศ คือ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย เมื่อปี พ.ศ. 2519		
46.	พ.ศ. 2530 ได้มีการแก้ไข TAC เพื่อเปิดทางให้ประเทศที่อยู่นอกภูมิภาค ASEAN เข้าร่วมเป็นภาคีได้		
47.	ภาคีในสนธิสัญญา TAC ได้แก่ สมาชิก ASEAN จีน อินเดีย ญี่ปุ่น รัสเซีย เกาหลีใต้ และนิวซีแลนด์		
48.	ออสเตรเลีย แคนาดา สหรัฐฯ และสหภาพยุโรปได้แจ้งความจำนงค์เข้าร่วมเป็นภาคี TAC		
49.	ASEAN Troika คือ ผู้ประสานงานเฉพาะกิจในการประชุมสุดยอดอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ จัดตั้งขึ้นใน พ.ศ. 2542		
50.	ASEAN Troika ประกอบด้วยรัฐมนตรีต่างประเทศที่ดำรงตำแหน่งประธาน คณะกรรมการประจำของอาเซียน		

51.	ASEAN Troika เป็นกลไกให้อาเซียนสามารถร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดในการหารือแก้ไขปัญหที่ส่งผลกระทบต่อสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค โดยไม่ก้าวก่ายกิจการภายในของประเทศสมาชิกเป็นการยกระดับความร่วมมือของอาเซียนให้สูงขึ้น และเสริมสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของอาเซียน รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินงานโดยรวม		
52.	ASEAN Troika ดำเนินการโดยสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติในสนธิสัญญา TAC และ ADMM เพื่อสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างฝ่ายทหารของประเทศสมาชิก ความร่วมมือ ด้านการป้องกันยาเสพติด การต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้าย		
53.	ASEAN Troika เป็นกลไกไม่เป็นทางการในการสร้างความสัมพันธ์กับประเทศนอกภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อสร้างความร่วมมือด้านการเมืองความมั่นคงที่สมดุลและสร้างสรรค์		
54.	เลขาธิการอาเซียนมีอำนาจดูแลการปฏิบัติตามพันธกรณี และคำตัดสินขององค์กรระงับข้อพิพาท		
55.	ASEAN ได้ลงนามในอนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย ในปี 2550		
56.	หากมีกรณีละเมิดพันธกรณีในกฎบัตรฯ อย่างร้ายแรง ผู้นำอาเซียนสามารถกำหนดมาตรการใดๆ ที่เหมาะสมเพื่อลงโทษได้		
57.	ไม่มีการระบุโทษอย่างชัดเจนต่อสมาชิกที่ละเมิดพันธกรณีในกฎบัตรฯ อย่างร้ายแรง ว่าเป็นการเพิกถอนสิทธิ หรือขับออกจากการเป็นสมาชิก		
58.	เลขาธิการอาเซียนมีอำนาจ เสนอเรื่องความมั่นคงขึ้นสู่ที่ประชุมผู้นำได้		
59.	เอเชียเป็นภูมิภาคเดียวที่ไม่มีกลไกสิทธิมนุษยชนระดับภูมิภาค ซึ่ง ASEAN พยายามผลักดัน		
60.	การเคารพความหลากหลาย เป็นสิ่งที่ท้าทาย APSC		
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมั่นคงเบื้องต้น		ถูก	ผิด
61.	ในสมัยสงครามเย็น ภัยคุกคามให้น้ำหนักเฉพาะด้านการทหาร หรือการเผชิญหน้าด้วยกำลังทหารขนาดใหญ่และอาวุธนิวเคลียร์ หรือ สงครามเย็นระหว่างสหรัฐและสหภาพโซเวียตเป็นสำคัญ		
62.	ความมั่นคงรูปแบบเก่าจะเน้นการแพ้ชนะด้านการทหาร และเน้นเรื่อง “ความมั่นคงของรัฐ”		

63.	ความมั่นคงรูปแบบใหม่ แปลมาจาก Non-Traditional Security		
64.	ภัยคุกคามด้านการทหาร เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ สุขภาพจากโรคระบาดที่ร้ายแรง รักษายาก อุบัติเหตุขนาดใหญ่ที่แพร่กระจายไป กว้างขวาง สกัดกันลำบาก และ การก่อการร้ายสากลและกลุ่มอาชญากรรมข้ามชาติเป็นภัยต่อความมั่นคงรูปแบบใหม่		
65.	ความร่วมมือระหว่างกลาโหมอาเซียนกับองค์กรภาคประชาสังคมในด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่ ริเริ่ม โดยไทย		
66.	การใช้ทรัพยากรและศักยภาพทางทหารอาเซียนในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ ริเริ่มโดย อินโดนีเซีย		
67.	ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในกรอบอาเซียน ริเริ่มโดย มาเลเซีย		
68.	การจัดตั้งเครือข่ายศูนย์ปฏิบัติการรักษาสันติภาพในกรอบอาเซียน ริเริ่มโดย ไทย และ อินโดนีเซีย		
69.	ASEAN ยังมีปัญหามาก เกี่ยวกับพัฒนาการประชาธิปไตย หลายประเทศสมาชิก ยังเป็นเผด็จการ และแม้จะมีการจัดตั้ง AICHR ก็ไม่มีประสิทธิภาพ		
70.	ASEAN ไม่มีการจัดตั้งกองกำลังรักษาสันติภาพ		
71.	ยุทธศาสตร์ทางทหารของประเทศสมาชิก ASEAN ยังคงตั้งอยู่บนพื้นฐานว่า ประเทศเพื่อนบ้านอาจจะเป็นศัตรู		
72.	การแก้ปัญหาคความมั่นคงรูปแบบใหม่ไม่ได้ปฏิเสธการใช้กำลัง		
73.	สงครามคือแนวทางแก้ปัญหาคความมั่นคงรูปแบบเก่า		
74.	การคุกคามอย่างเป็นทางการคือแนวทางแก้ปัญหาคความมั่นคงรูปแบบเก่า		
75.	การเจรจาคือแนวทางแก้ปัญหาคความมั่นคงรูปแบบใหม่		
76.	การป้องกัภัยความมั่นคงรูปแบบใหม่บทบาทของกองทัพไม่ได้จำกัดอยู่ที่ สงครามอีกต่อไป		
77.	ไทยยังไม่มีมีแผนรองรับปัญหาคความมั่นคงรูปแบบใหม่		
78.	ASEAN เป็นภูมิภาคที่มีชาวมุสลิมมากที่สุดในโลก จึงเป็นแหล่งกบดานของ ผู้ก่อการร้ายที่อ้างศาสนาเป็นเครื่องมือสร้างความวุ่นวาย		
79.	ความมั่นคงทางอาหารไม่ได้มีความหมายเพียงแค่การมีอาหารอย่างเพียงพอ แต่รวมไปถึงความมีอธิปไตยทางอาหาร (การผลิตอาหาร) ของเกษตรกร ด้วย		
80.	แนวคิดสิทธิเกษตรกร เป็นแนวทางการสร้างความมั่นคงทางอาหาร		

วัฒนธรรมการเมืองประชาธิปไตยในอาเซียนเบื้องต้น		ถูก	ผิด
81.	ASEAN เป็นภูมิภาคที่มีความหลากหลายทั้งชนชาติ ศาสนา วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง และประวัติศาสตร์		
82.	ASEAN ส่งเสริมการพัฒนาบรรทัดฐานระดับภูมิภาค อันหมายถึง กฎเกณฑ์ ข้อตกลงร่วมต่าง ๆ ของอาเซียนที่มีอยู่ อาทิ ปฏิญญาว่าด้วยเขตสันติภาพ อีสรภาพ และการวางตัวเป็นกลาง		
83.	ASEAN ส่งเสริมความไว้วางใจเพื่อลดความตึงเครียดทางการเมืองระหว่างประเทศอาเซียน		
84.	ASEAN ส่งเสริมการระงับข้อพิพาทโดยสันติ จึงพยายามสร้างกลไกแก้ไขความขัดแย้งอย่างสันติวิธี		
85.	ASEAN เสริมสร้างกิจกรรมการค้นคว้าวิจัยด้านสันติภาพ		
86.	ASEAN ส่งเสริมการพัฒนาการเมืองที่ยึดหลักการประชาธิปไตย กฎหมาย ธรรมเนียมปฏิบัติ สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานตามกฎหมายอาเซียน		
87.	ASEAN ยังมีปัญหาเกี่ยวกับพัฒนาการเมืองประชาธิปไตย		
88.	การเปลี่ยนแปลงในประชาสังคม มีการรวมตัวของประชาชนเป็นประชาสังคม รวมกลุ่มกันเพื่อท้าทายอำนาจเดิมมากขึ้น และเมื่อประชาสังคมมีอำนาจที่เข้มแข็งจะช่วยเกื้อหนุนให้การปกครองแบบประชาธิปไตยแข็งแกร่งไปด้วย		
89.	ประชาธิปไตยในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ยังมีลักษณะพึ่งพาระบบอุปถัมภ์จากชนชั้นปกครอง		
90.	ไทยเคยเป็นต้นแบบที่ดีของการพัฒนาประชาธิปไตย		
91.	ปัจจุบันอินโดนีเซียเป็นประเทศก้าวหน้าอาเซียนในฐานะเป็นประชาธิปไตยใหญ่เป็นี่สามในโลก		
92.	ASEAN เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนและภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วม		
93.	บทบาทของรัฐสภาในประเทศประชาคมอาเซียนมีผลต่อการสร้างการมีส่วนร่วมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย		
94.	บทบาทของประชาชนในประเทศประชาคมอาเซียนมีผลต่อการสร้างการมีส่วนร่วมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย		
95.	บทบาทหน่วยงานภาครัฐในประเทศประชาคมอาเซียนมีผลต่อการสร้างการมีส่วนร่วมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย		

96.	บทบาทสื่อมวลชนในประเทศประชาคมอาเซียนมีผลต่อการสร้างการมีส่วนร่วม ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย		
97.	ประเทศสมาชิก ASEAN ยังคงปกป้องผลประโยชน์แห่งชาติของตนเป็นหลัก		
98.	กฎบัตรอาเซียนได้กำหนดไว้ชัดเจนถึงหลักการประชาธิปไตย แต่การปกครอง ของประเทศสมาชิกอาเซียนมีหลากหลายรูปแบบ		
99.	ประเทศสมาชิก ASEAN ยังมีปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศอยู่		
100.	ASEAN ยังไม่มีแนวทางจัดการปัญหากลุ่มน้อย		